

Volitve so za nami

Velika volilna udeležba na delegatskih volitvah je tudi tokrat odraz zrele presoje in visoke politične zavesti naših občanov. Po podatkih, ki so na voljo, je od skupnega števila 26.095 volilcev glasovalo 25.348 ali 97,1 odstotek vseh. Na območju dvajsetih krajevnih skupnosti naše občine smo izvolili 1043 delegatov v zbor krajevnih skupnosti in SIS, v zbor združenega dela in SIS pa je bilo izvoljenih 2640 delegatov, skupaj potemtakem 3683 delegatov.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1982

COBISS

Leto V
Številka 3
Marec 1982

Volilna konferenca ZKS

Obravnava poročila o delu občinske konference ZKS in njenih organov v preteklem enoletnem obdobju ter obravnava ocene sedanjih družbeno-političnih in samoupravnih družbenoekonomskih razmer v občini sta bili osrednji točki programskih volilne konference. Predsednica občinske konference ZKS Vera Orešnik je pozitivno ocenila dosežene rezultate, kar potrjujejo ugodni gospodarski rezultati, vendar vseh nalog komunisti niso enako odgovorno in zavzeto uresničevali. Marsikje še niso došli resnost sedanjih naporov za premagovanje zapletenih gospodarskih in družbenih razmerij. V teh sredinah je tudi manjša idejna in akcijska učinkovitost komunistov in drugih subjektivnih sil. Ob tem pa se prepočasno uveljavlja osebna in skupna odgovornost.

Kljub številnim problemom, je bila tudi v preteklem letu dosežena izredno hitra rast vseh ekonomskih kategorij, v primerjavi z regijo in republiko pa najhitreje. Dohodek se je najhitreje povečeval v industriji,

kmetijstvu in trgovini. Gotovo bi rezultati lahko bili še boljši ob intenzivnejšem združevanju dela in sredstev, hitrejšem izvajanju prednostnih investicij, višjem celotnem prihodku iz naslova skupnega prihodka in dohodka in enotnem konceptu razvoja. Izvozni rezultati so bili manjši od načrtovanih, stopnja pokrivanja uvoza z izvozom pa kljub temu precej visoka. Poraba je zastajala bolj, kot je bilo načrtovano, kar kaže na prizadevanja vseh dejavnikov za uresničevanje gospodarske stabilizacije.

Utrjevanju političnega sistema so namenjali precejšnjo pozornost, ob konkretnih ocenah pa sprejemali idejne in akcijske usmeritve komunistov za delo v samoupravnih in delegatskih telesih.

Komiteji za splošni ljudski odpor so v tem obdobju uspešno izvajali obrambne aktivnosti, kar potrjujejo mnoga priznanja, ki so jih prejeli. Ob zaključku podajanje ocene je predsednica občinske konference

(Nadaljevanje na 2. str.)

9. KONGRES ZKS KONGRES

Delegati in gostje spremljajo delo konference

Naposled nova mlekarna

Po večletnih razpravah in ovirah, ki jih je bilo treba premagati, smo slednjič prižgali zeleno luč izgradnji nove regijske mlekarne v Arji vasi. Delavci Gradisa so kot izvajalci gradbenih del že krepko poprijeli in če bo delo steklo brez zastojev, bo nova mlekarna v dveh letih nared za proizvodnjo.

Investitor zagotavlja, da za to naložbo regijskega in republiškega pomena ni več zadržkov, saj so sredstva zagotovljena in ima izvajalec v rokah vso potrebno dokumentacijo (garancije) z gradbenim dovoljenjem vred, skratka, začeli smo.

Zapišimo, da bo nova mlekarna stala investitorje 523 milijonov dinarjev, od tega bodo stali zgolj gradbeni objekti 283 milijonov dinarjev. Oprema domače izdelave bo stala 126 milijonov dinarjev, za uvoženo pa bo treba odšteti 92 milijonov dinarjev.

Kot je znano sodelujejo pri izgradnji nove mlekarne združeni investitorji in sicer gre za 78 sovlagateljev iz celjske in koroške regije. Naložbo financirajo LB, Splošna banka Celje in LB Temeljna banka Velenje. Sovlagatelj je preveč, da bi

jih vse našli, omenimo naj le, da sodeluje združeno delo žalske občine v celoti SOZD Hmezad, SOZD Merx in drugi.

S tem, da so zagotovili izgradnjo kolektorja z vsemi čistilnimi napravami, so odpadli še zadnji zadržki za pričetek gradnje. Gre za naložbo 136 milijonov dinarjev, ki jo je prevzel NIVO Celje ob sodelovanju SKIS občine Žalec. Temeljne vodne skupnosti Žalec, SOZD Hmezad in drugih.

Gradis naj bi končal gradbena dela v naslednjih 18 mesecih, 10 mesecev pa bodo trajala montažna dela, vendar bodo stekla že med gradnjo, tako da se rok ne bo podaljšal. Nova mlekarna v Arji vasi bo zgrajena z začetno kapaciteto 150 tisoč litrov mleka (predelave) dnevno, vendar bo možno njene zmogljivosti povečati oziroma prilagoditi potrebam do leta 1985 na 193 tisoč litrov dnevne predelave. Proizvodnja in odkup se bosta po predvidevanjih povečala v naslednjem srednjeročnem obdobju na 60 milijonov litrov letno. Napovedi so realne le ob smotrni in izdatnih novih naložbah v živinorejo.

Pri tem pa je treba tudi upoštevati, da stara celjska mlekarna s svojimi kapacitetami že sedaj ne zmore od kupiti in predelati vseh viškov mleka, skratka, nobene bojzani ni da nova mlekarna ne bi imela potrebnih količin mleka za polno oziroma nemoteno proizvodnjo.

Na rob zapišimo še to, da bo nova mlekarna poleg konzumnega mleka proizvajala sire, jogurte, napitke in podobne izdelke, s katerimi bo izboljšala sedanjo ponudbo teh živil na slovenskem trgu.

Razumljivo je, da v okvir prizadevanj investitorjev spada tudi obnova oziroma modernizacija sirarne v Šmarju pri Jelsah. Čeprav zelena luč za novo mlekarino ob dvanajsti uri ne dvomimo v smotno naložbo.

L. T.

Delegatske volitve - izraz priznanja in novih obvez

Le nekaj dni po delegatskih volitvah v TOZD in KS so se sestala vodstva vseh družbenopolitičnih organizacij občine in ocenila volitve z dne 11. in 14. marca 1982. Povsod je bilo izraženo zadovoljstvo nad presenetljivo visoko volilno udeležbo, hkrati pa podane tudi kritične pripombe ob ugotovljenih pomanjkljivostih.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da je bilo pred volitvami opravljeno pomembno družbenopolitično delo v organizacijah SZDL in sindikatu, pri čemer pa so sodelovale tudi druge družbenopolitične organizacije - ZKS, ZSMS in ZB, krajevne skupnosti ter organi SO in SIS. Po temeljnih kandidacijskih konferencah v TOZD in KS ter prvi občinski kandidacijski konferenci je bila še vrsta sestankov in razgovorov. Občanom in delovnim ljudem je bil pojasnjen način volitev, čisto pa je pogovor nanese na aktualna vprašanja krajev in zaselkov ter na možnosti, kako posamezna življenjska vprašanja razrešiti. Ob raznašanju vabil so se aktivisti vaskih odborov in mladinci pogovorili z občani o raznih vprašanjih.

V četrtek, 11. marca, je večina delavcev v TOZD in delovnih skupnostih glasovala že v dopoldanskem času, končna udeležba pa je bila 91 %, kar je nad regijskim poprečjem. Najvišjo udeležbo so zabeležili v Zarji Petrovce, TOZD Ključavničarstvo, TOZD Pleskarstvo in DSSS, TN Polzela - TOZD Pomožne dejavnosti, Cestno podjetje TOZD Asfalt kamnolom Velika Pirešica, VIO - OŠ Polzela, OŠ Braslovce in OŠ Vransko, SOZD Hmezad - Kmetijstvo, TOZD Petrovce. Slabše je bilo pri obrtnikih in njihovih delavcih ter v tistih OZD in TOZD, kjer so visoki bolniški izostanki in druge odsotnosti, ki niso bile vse povsem opravičene. Kmetje združniki so dosegli v nedeljo stoddostno udeležbo.

Nedelja, 14. marca, nam bo ostala v spominu kot sončen, prazničen in nadvse razgiban dan. Vzdušje in vesti iz jutranjih in dopoldanskih urah so pričale o izredno dobrem od-

zivu občanov. Med prvimi so se ponovno izkazali volilci v manjših vaseh in zaselkih: Zagreben, Orova vas, Sešče, volišče v Domu upokoencev Polzela i. dr. Najvišjo udeležbo so dosegli v KS Letuš, Liboje, Vinska gora, Trnava in Gomilsko.

Ob 11. uri so delo zaključili že v 13 voliščih, od tega najprej v KS Trnava in Sempeter. Ob 16. uri smo že zabeležili 94 % volilno udeležbo, volitve pa so končali že na 37 voliščih. Iz preglednice, ki jo objavljamo, je razvidna udeležba po KS, končna v občini pa je 97,1 %. Izkazali so se tudi vsi mladi, ki so volili prvič ali doma ali v enotah JLA.

Za kandidatno listo družbenopolitičnega zbora SO je glasovalo 89 %, kar ocenjujemo kot ugoden izid, ker vsi občani vseh kandidatov niso poznali ali načina volitev niso razumeli.

Nekaj kritičnih pripomb je bilo: doslej izrečenih na izgled posameznih krajev in urejenost volišč. Nekatere večje volilne okoliščine bo potrebno v prihodnosti razdeliti na manjše in iskati primernejše prostore. Odpraviti bo potrebno tudi pomanjkljivosti v volilnih imenikih, ki izhajajo predvsem iz tega, ker občani pravočasno ne prijavljajo sprememb bivališča. V primerih odprtih kandidatih list niso bili izvoljeni zadnji po vrstnem redu.

Na seji predsedstva OK SZDL, enako pa tudi v vodstvih vseh drugih DPO je bila ugotovljena visoka družbenopolitična zavest naših občanov in delovnih ljudi. Visoka udeležba in ugodni volilni rezultati pa obvezujejo vse izvoljene delegate za zboro SO in SIS in vse druge dejavnike, da bodo dosledno izvajali delegatski sistem in učinkovito razreševali gospodarska in družbena vprašanja današnjega časa; zato geslo: „Bodočnost je v naših rokah.“

Predsedstvo občinske konference SZDL Žalec izreka priznanje za uspešne priprave in izvedbo volitev vsem organizacijam SZDL in sindikata, volilnim komisijam v občini, TOZD in KS, volilnim odborom ter drugim sodelavcem v TOZD, KS in DPO.

JANEZ MEGLIČ

Višja produktivnost, naš skupni cilj

Osnovna skrb za uresničitev srednjeročnega zastavljenih nalog je brez dvoma namenjena cilju, da bi dosegli načrtovano visoko stopnjo rasti gospodarstva v naši občini.

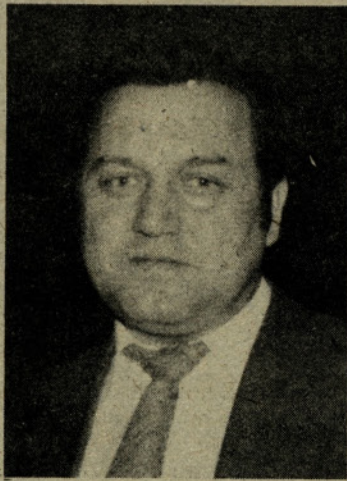
Dobri kazalci gospodarskega razvoja v preteklem srednjeročnem obdobju 1976–80 so bili osnova ambicioznega načrta tekočega srednjeročnega obdobja 1981–85. Vendar pa so pogoji ustvarjanja celotnega prihodka, dohodka in sredstev za razširjeno reprodukcijo v tem obdobju neprimerno težji in nadvse zapleteni. Republiški organi predlagajo, naj bi tekoče družbene plane ustrezno popravili oziroma znižali stopnjo rasti družbenega proizvoda, kar bi pomenilo počasnejšo gospodarsko rast. Podobnih očitkov in pobud smo bili v naši občini deležni pri sprejemanju srednjeročnega plana za obdobje 1976–80. Takrat so nam očitali, da je naše planiranje previsoko in nerealno (načrtovali smo dvakrat hitrejši gospodarski razvoj od SRS). Izkušnje so pokazale, da se v naših programih nismo uštelili, saj smo v celoti dosegli resnično visoko planirano gospodarsko rast, hkrati z njo pa tudi vse naloge na ostalih področjih družbenega planiranja.

Ti rezultati niso bili naključni, saj smo občina, ki je v izvajanju svojih načrtov prav gotovo posvetila največ pozornosti organizacijam združenega dela in njihovega tesnemu sodelovanju z znanstveno raziskovalnimi institucijami.

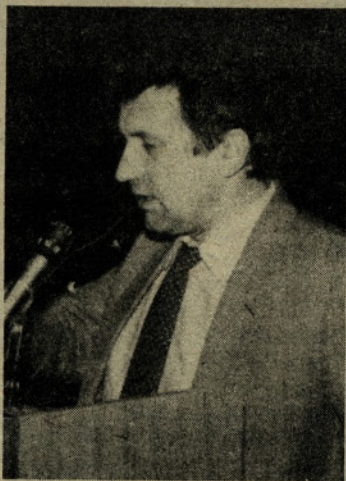
Po vsem tem bi lahko rekli, da je odločitev izvršnega sveta občine Žalec, da že v mesecu aprilu pričnemo izvajati poseben akcijski program za uresničitev zastavljenih razvojnih nalog do leta 1985, dobrodošla in pravilna. Gre za projekt, ki bo zajel celotno gospodarstvo, tako na ravni občine, kot tudi vse organizacije združenega dela v sodelovanju z Zavodom za produktivnost dela Ljubljana. Osnovno težo je izvršni svet namenil raziskavam poslovnih in tehnoloških prilagoditev in usposobitev za večji izvoz na konvertibilna tržišča.

Vemo, da je izvoz na to področje nujen, manj jasno pa nam je, kako bomo z našo (pre)nizko produktivnostjo, slabo kakovostjo, večkrat previsokimi cenami, visoko režijo, nezadostnim znanjem, visokim škartom in še s čim potreben izvoz tudi uresničili.

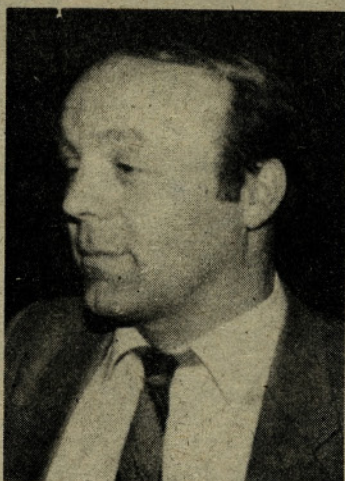
Drugi splet nalog je namenjen uvajanju in uporabi metod za uresničevanje selektivne investicijske politike, načrtni obdelavi energetskega kompleksa in potenciala, postopnemu (prestrukturiranju) preoblikovanju proizvodnih programov; njihov skupni imenovalec pa je uresničitev dolgoročno zastavljenih ciljev. Izvajanje tega projekta pomeni vsakega novo kvaliteto na področju gospodarskega načrtovanja ne le v naši občini, marveč po vsej Sloveniji. Kaže namreč na to, da se nismo odločili za najlažjo (gotovo pa ne najpametnejšo) pot popravka srednjeročnega plana navzdol, temveč za obsežno, zahtevno in več let trajajočo aktivnost najširšega obsega (vse OZD), ki mora obraditi sadove tako, da se bomo lahko z dobrimi gospodarskimi rezultati postavili tudi ob izteku tekočega srednjeročnega obdobja. Naš skupni imenovalec bo še naprej bitka za visoko produktivnost. JOŽE CEROVŠEK

Franc Kalšek

Ludvik Semprimožnik

Dani Kopušar

Novo vodstvo Zveze komunistov v občini

Na programsko volilni konferenci občinske konference ZK so za naslednje mandatno obdobje izvolili za predsednika občinske konference Franca Kalška in za sekretarja Ludvika Semprimožnika. Izvršnega sekretarja komiteja Danija Kopušarja so izvolili na zadnji seji občinske konference ZK.

Na prvi seji občinske konference ZK v novem mandatu so izvolili enajstčlanski komite v sestavi: Martina Bevc iz osnovne šole Ljuba Mikuš Žalec, Ivan Hostič iz Juteksa Žalec, Miha Kerepič, Zarja Petrovč, Dani Kopušar iz SIP-a Šempeter, Rado Kores iz Garanta Polzela, Tanja Savorgani iz Minerve Zabukovica, Ludvik Semprimožnik iz KZ Savinjska dolina, Jožica Škorjanc iz Tovarne nogavic Polzela, Borislav Tomaš iz Gradnje, Ivan Uranjek iz Petrovč in Adi Vidmajer iz Prebolda.

Delegati programsko volilne konference so izvolili člane konference, ki šteje 31 članov. Vsem novoizvoljenim članom organov občinske konference ZK čestitamo in jim želimo mnogo delovnih uspehov.

FRANC KALŠEK je rojen 6. 4. 1942 v Trbovljah, član ZK je od leta 1968, po poklicu je strojni inženir. Zaposlen je v

Tekstilni tovarni Prebold, opravlja delo in naloge vodje vzdrževanja. V preteklem mandatnem obdobju je bil sekretar osnovne organizacije ZK, član občinske konference in njenega komiteja.

LUDVIK SEMPRIMOŽNIK je rojen 1. 3. 1942 v Ojstriški vasi pri Taboru, član ZK je od leta 1961, po poklicu je diplomirani kmetijski inženir. V KZ Savinjska dolina je bil direktor te delovne organizacije. V preteklem mandatnem obdobju je bil član občinske konference ZK in njenega komiteja in predsednik družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Poleg tega je v preteklih letih opravljal v občini vrsto samoupravnih in družbenopolitičnih funkcij.

DANI KOPUŠAR je rojen 21. 3. 1943, član ZK je od leta 1960. Po poklicu je strojni tehnik, sedaj absolvent višje šole za organizacijo dela v Kranju. Do sedaj je bil zaposlen v SIP-u Šempeter, TOZD TKS. V preteklem mandatnem obdobju je bil sekretar osnovne organizacije ZK v TOZD TKS.

Za delegata na XII. kongresu ZKJ so izvolili Franca Verstovška, diplomiranega inženirja iz SOZD-a Hmezd Žalec, ki se bo kongresa udeležil kot predstav-

nik družbene kmetijske proizvodnje.

IX. kongresa ZKS se bo iz občine Žalec udeležilo osem delegatov in sicer: Lidija Ušen, vzgojiteljica iz VVZ Šempeter, Marija Govek, prodajalka iz Name Žalec, Vojko Kropivšek, obratovodja MIK Prebold, TOZD Kovinar, Jože Cvikel, kmet iz Vinske gore, Ivan Rehhar, delavec v Strojni Žalec, Rado Kores, tehnolog v Garantu Polzela, Franc Kalšek, vodja vzdrževanja v TT Prebold in Franc Jelen, sekretar komiteja občinske konference ZKS Žalec.

Na programsko volilni konferenci so izvolili tudi člane statutarne in nadzorne komisije ter tovariškega razsodišča.

Za člane medobčinskega sveta ZKS so izvolili Ivana Vodlana iz Kmetijstva Žalec, Vero Orešnik, Franca Jelena, po funkciji pa sta člana tudi Franc Kalšek in Ludvik Semprimožnik.

Delegati programsko volilne konference so soglašali tudi s predlogom organov CK ZKS, da je član Centralnega komiteja ZKS Srečko Kvas, tekstilni tehnik in vodja obrata v TT Prebold.

Iz programsko volilne konference OK ZKS

(Nadaljevanje s 1. str.)

rence ZKS opozorila na aktivnosti in naloge komunistov ob izvajanju volitev. Nato je stekla živahna razprava delegatov iz organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti, v kateri so predvsem opozarjali na probleme, s katerimi se srečujejo, ob tem pa ugotavljali, da so sami premalo storili za izboljšanje stanja.

Matevž Babič iz Griž je ocenil, da je v ZK premalo prisotna kritika in samokritika; od načelnih razprav ni rezultatov. Tudi o odgovornosti se razpravlja preveč splošno, problemi se

prepočasno razrešujejo. V delo osnovnih organizacij je potrebno vnesti več revolucionarnega duha.

Ivan Uranjek iz Petrovč je menil, da so v večji produktivnosti in boljšem izkoriščanju delovnega časa še precejšnje rezerve. Vse preveč delavcev, ki ne delajo za tekočim trakom, se med delovnim časom potika po gostilnah in trgovinah.

Ob zaključku konference, ki se je udeležil tudi član predststva CK ZKS dr. Emil Rojc, se je sekretar MS ZKS Celje Janez Zahraščnik zahvalil Veri Orešnik in Francu Jelenu za uspešno delo.

Mandatar predložil sestav izvršnega sveta

Mandatar Ervin Janežič je predsedstvu občinske konference SZDL Žalec že podal predlog sestave 14-članskega izvršnega sveta za naslednje mandatno obdobje.

Za podpredsednika izvršnega sveta sta predlagana Andrej Šepc za področje gospodarstva in Vera Orešnik-Juhart za področje koordinacije upravnih organov in kadrovske politike. Oba bosta svojo dolžnost opravljala profesionalno.

Za plane izvršnega sveta so predlagani: Silvester Jošt – načelnik uprave za družbene prihodke, Jože Kučer – sekretar sekretariata za notranje zadeve, Marija Storman – sekretar sekretariata za občno upravo, Marjan Žohar – sekretar sekretariata za ljudsko obrambo, po funkciji pa še sekretar sekretariata za urejanje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo.

Za neprofesionalne člane so predlagani: Jože Breznik iz Kmetijstva Žalec, Daniel Žagar, kmet iz Dobriše vasi, Drago Pušnik iz TT Prebold, Slavko Šorli iz SIP-a, Matjaž Rojnik iz Garanta, Marjeta Grobler iz Notranje trgovine in Jože Melanšek, obrtnik iz Šempetra.

Praznik občine v Vrbju

V krajevni skupnosti Vrbje se vestno pripravljajo na praznovanje občinskega praznika. Aktivnosti so usmerjene v izgradnjo nekaterih zelo pomembnih komunalnih objektov, ureditev Doma krajanov, trgovine in športnih igrišč, pripravljajo pa tudi pester program kulturnih in športnih prireditev. Izdali bodo tudi monografijo kraja, ki bo pomemben dokument te krajevnih skupnosti.

Kljub prizadevanjem, da bi priprave na občinski praznik potekale nemoteno, pa brez problemov ne gre. Za izvedbo zastavljenega programa jim primanjkuje sredstev, kasneje z deli na komunalnih objektih, velike težave imajo z izgradnjo trgovine.

Ob praznovanju občinskega praznika predvidevajo otvoritev nekaterih objektov v občini, na Ponikvi pa bo srečanje borcev ob otvoritvi vodovoda Kale – Studenc.

J. K.

Uspešno sodelovanje s TT in MIK Prebold

V našem glasilu smo že pisali o proizvodno-tehničnem delu na celodnevni šoli v Prebolu. Tokrat želimo o tem povedati še kaj več, zlasti pa poudariti sodelovanje med šolsko skupnostjo in tekstilno tovarno, ki je dobilo verifikacijo s podpisom samoupravnega sporazuma. Večletno sodelovanje je tako dobilo nove razsežnosti in konkretnije oblike.

Osnovno vez med šolsko skupnostjo in tekstilno tovarno predstavljajo mentorji krožkov. Predilsko tkalski krožek vodi Borut Zabkar, z oplemenitenjem tkanin seznanja učence Metka Blokar, v laboratorijsko delo jih uvaja Nevenka Petruška, kovinarski krožek vodi Franc Kalšek, z osnovami elektrotehnike jih spoznava Zoran Farčnik, z industrijskim oblikovanjem pa Amalija Hribar. Učenci radi obiskujejo krožke, o tem govorijo tudi številni spisi, ki jih objavljajo na straneh tovarniškega glasila Črna Mačka in šolskega glasila Veseli veter.

Usmerjeno izobraževanje je na šoli doseglo cilj. Velikega pomena je tudi samoupravni sporazum sklenjen med obema organizacijama, saj vsebuje učnovzgojne smotne in cilje ter ureja način sodelovanja in dogovarjanja. Opredeljuje sodelovanje pri poklicnem usmerjanju učencev, kadrovske in štipendijske politiki, pri učno-vzgojnem programu šole, pri kulturnih prireditvah, manifestacijah in podobno. Poleg tega opredeljuje vključevanje učencev v obvezno delovno prakso oziroma tehnično-proizvodno delo v šoli, povezanost otrok z delovno organizacijo, kjer so zaposleni njihovi starši, izmenjavo oblik informiranja in vrsto drugih vprašanj. Na kratko lahko rečemo, da ima sporazum predvsem učno-vzgojni značaj, v smislu podružbljanja vzgoje pa prispeva k razvoju našega sistema vzgoje in izobraževanja. Omenjeno sodelovanje šole in združenega dela pa je lahko svetel primer drugim šolskim skupnostim. Povsod tam, kjer so možnosti za to obliko dela, ne bi smeli odlašati.

D. NARAGLAV

Novo vodstvo sindikatov

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Žalec je sprejelo predlog novega vodstva, ki ga bodo še obravnavale osnovne organizacije. Za predsednika so predlagali Branka Povšeta, sedanjega sekretarja; za sekretarja pa Karla Seiberta iz Ferralita. V razpravi je tudi predlog za sestavo predsedstva in sveta Zveze sindikatov občine Žalec.

POPRAVEK

V članku z naslovom „Ivo Robič odhaja v pokoj“ se nam je vrnila neljubna pomota. V njem navajamo, da je bil že v prvem letu okupacije odveden na prisilno delo. Pravilno bi morali napisati, da ga je okupator že v juliju 1941 odvedel v taborišča na prisilno delo. Ne drži tudi, da ga je okupator iz taborišča kot politično nezanesljivega odpustil, marveč je Ivo Robič s skupino taboriščnikov pobegnil in se priključil partizanom. Tovarišu Ivo Robiču se opravičujemo.

F. VOUK

Lani smo dobro gospodarili

Prvi kazalci gospodarjenja kažejo, da se je v preteklem letu nadaljevala relativno hitra rast vseh gospodarskih kategorij. Celotni prihodek je porastel za 44 odstotkov oziroma za tri odstotke več kot v letu 1980, tako da je trend rasti na tem področju enak kot v letu 1980. Vzrok tako hitre rasti je predvsem v izredno visoki rasti cen, medtem ko se je fizična produktivnost realno povečala za dva do tri odstotke.

Z enako stopnjo rasti, kot celotni prihodek (44%) so narasčala tudi porabljena sredstva ter dohodek. Čeprav je v letu 1980 dohodek narasčal hitreje kot porabljena sredstva, se je ta ugoden trend v letu 1981 poslabšal. Med vzroki velja omeniti, da je bil zaradi velikega povečanja izvoza precejšen izpad dohodka, saj izvoz dohodkovno ni tako učinkovit kot prodaja na domačem trgu.

Sistemsko pa se tudi ni rešeno vprašanje kompenzacije izpada dohodka zaradi nujnosti izvoza. Cene reprovromaterialov so narasčale hitreje kot cene končnih izdelkov, veliko pa je tudi primerov, ko domači proizvajalci zahtevajo devizno participacijo. Čisti dohodek se je povečal za 41 odstotkov in je dosegel 3.07 milijarde dinarjev. Še naprej pa ostaja ugodna struktura delitve čistega dohodka, saj so sredstva za OD bruto v masi povečala za 28 odstotkov oziroma ob upoštevanju korekcijskega dejavnika zaradi spremembe obračuna prispevkov iz osebnih dohodkov za 40,8 odstotka.

Zelo se je povečal del čistega dohodka za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela, ki je bil dosežen v višini 694 milijonov dinarjev, kar pomeni 81% več kot v letu 1980. Sredstva akumulacije so se povečala za 68 odstotkov in so bila dosežena v višini preko milijarde dinarjev. Visoka rast akumulacije pa je vplivala tudi na hitrejšo rast sredstev za reprodukcijo, ki so se povečala za 56 odstotkov in so dosegla 1,38 milijarde dinarjev.

Število zaposlenih se je povečalo za dva odstotka, kar je v okviru resolucijske stopnje za leto 1981, medtem ko je za en odstotek višja rast števila zaposlenih v lanskem letu delno vplivala tudi na rast družbene produktivnosti oziroma družbenega proizvoda na zaposlenega, ki je porastel za 40 odstotkov in je bil dosežen v nominalni višini 547.960 dinarjev.

Z izgubo so lani poslovale štiri temeljne organizacije združenega dela in sicer: Montana – TOZD Proizvodnja nekovinskih in kovinskih rudnin Zaloška gorica; Hmezd Gostinstvo – turizem – TOZD Hotel Prebold in TOZD Hmeljar Žalec ter Komunalno podjetje Žalec – TOZD Montaža Ložnica. Poleg teh organizacij, ki so poslovale z izgubo, je na meji rentabilnosti poslovalo še sedem delovnih organizacij, kar sicer ni zaskrbljujoče, saj se je kljub globalnemu povečanju te kategorije močno povečalo število organizacij, kjer je rentabilnost oziroma znesek akumulacije na 100 din poprečno uporabljenih poslovnih sredstev nižja kot v letu 1980. Takšna gibanja so značilna predvsem za trgovino in gostinstvo, gradbeništvo, kmetijstvo ter nekatere OZD-industrije, ki so imele v letu

1981 večje težave s kontinuiteto proizvodnje.

Dohodek se je najbolj povečal v kmetijstvu ter industriji. V strukturi ustvarjenega dohodka v letu 1980 se je delež industrije in kmetijstva rahlo povečal, zmanjšal pa se je delež trgovine, kar kaže, da dobro uresničujemo s srednjeročnim planom zastavljene cilje, saj je poleg povečanja izvoza najpomembnejša naloga okrepiti in povečati delež industrije in kmetijstva v strukturi gospodarstva naše občine.

Ko ocenjujemo gibanja na področju ekonomskih odnosov s tujino, lahko trdimo, da so dosegli dobre rezultate, saj smo izvoz povečali za 15,1 odstotek, medtem ko se je uvoz povečal za 6,7 odstotka. Ugodna je tudi dosežena stopnja pokrivanja uvoza z izvozom, saj znaša le-ta za leto 1981 kar 164,3 odstotke. Še vedno se pojavlja problem neustrezne strukture oziroma regionalne usmeritve izvoza. Tako ostaja razmerje med klirinškim in konvertibilnim izvozom nespremenjeno in sicer 36:64 v korist konvertibilnega izvoza. Čeprav je bilo povečanje izvoza na konvertibilno področje osnovna naloga v preteklem in tekočem letu, pa z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni.

Kljub operativnim programom realizacije izvoza v delovnih organizacijah, le-tega nismo bistveno povečali, uspeli pa smo izpolniti letni načrt izvoza. Dejstvo pa je, da je akcija povečanja izvoza prodrla v zavest vseh delovnih ljudi kljub določenim problemom, ki so še vedno prisotni.

Povsod razgibano in veselo na voliščih

Delegatske volitve so za nami in kot smo pričakovali, ugotavljamo veliko udeležbo. Ni bilo malo volišč, kjer so začeli že ob šesti uri zjutraj, povsod pa je bilo ob sedmi uri že zelo živahno. Preboldčane je na lepo okrašena volišča pospremila godba, z bližnjih vrhov se je oglašala harmonika in nekdo je zavriskal, da je daleč odmevalo.

V takem prazničnem vzdušju kajpak ni bilo mogoče obiskati vseh volišč. S kolegico Ireno sva se oborožena s fotoaparatom najprej zapeljala v najmlajšo in najmanjšo krajevno skupnost — Vrbje. „Prej bi morali priti, prej pa bi videli, kako volimo v Vrbju,“ so rekli možje v volilni komisiji. „Sedaj prihajajo le še zamudniki in kmalu bomo zaključili.“ „Pa srečno!“ sva rekla in se podvzela v Grize.

Volišče v kulturnem domu je bilo podobno čebelnjaku. Može so nama pomogli volilne listke, midva pa sva jih ujela v fotokamero in s tem opozorila, da imava drugačne namene. V Grizah so imeli odprto listo in vse je kazalo, da so bili volilci zadovoljni. Vse kandidate so dobro poznali in že poprej so vsakega temeljito prešteli. Na voliščih se niso veliko pomislili, glasovali so najbolje.

Tudi tu so bila volišča lepo okrašena. „Če boste kaj pisali o nas, ne pozabite omeniti zaselka Beškovnik nad Grizami, kjer so prvi v naši občini zaključili volitve. So se že poprej dogovorili, da ne bo zamudnikov. Zjutraj pa se je noč komaj umikala jutru, ko so že stopali prazne oblečeni po bližnicah na volišče. Starejši krajanje so bili med prvimi. Kandidate so dobro poznali, zato so jim zaupali svoje glasove. O starejši še pomni, kako je bilo nekoč. Pred volitvami so jih obiskovali razni politikanti, ter jim obljubljali zlate gradove, potlej pa jih ni bilo na spregled do novih volitev.

Danes pa je drugače. Veliko je bilo v teh po-vojnih letih postorjenega za boljše življenje občanov in ni naključje, da so tudi v prenekateri

Mlada mamica na Gomilskem je prišla volit s sinkom

Krajevna skupnost	Štev. volil.	Skupaj glasovalo	Odstotek udeležbe
ANDRAŽ	503	485	96.4
BRASLOVČE	1608	1549	96.3
GALICIJA	1005	954	94.9
GOMILSKO	596	573	96.1
GOTOVLJE	785	751	95.7
GRIZE	1856	1805	97.3
LIBOJE	1123	1103	98.2
LETUŠ	430	427	99.3
POLZELA	2678	2604	97.2
PREBOLD	2573	2491	96.8
PONIKVA	504	485	96.2
PETROVČE	1977	1896	95.9
ŠEŠČE	518	491	94.8
ŠEMPETER	2016	1954	96.9
TABOR	1085	1033	95.2
TRNAVA	401	395	98.5
VINSKA GORA	911	887	97.4
VRANSKO	1764	1692	95.9
ŽALEC	3356	3158	94.1
VRBJE	406	392	96.6
SKUPAJ	26.095	25.125	96.3
+ vojniki		223	
		25.348	97.1

V SIP-u je bilo izvoljenih precej mladih delegatov

odmaknjeni zaselek bile spe-
ljane asfaltirane ceste. Kraja-
ne pa še žuli veliko stvari in
delegat, ki so jih krajanje
izvolili na nedeljskih vo-
litvah, čakajo odgovorne na-
loge.

V GOTOVLJAH je bilo
nadvse svečano, daleč je
pozdravljala glasba. Na mi-
zah lepo okrašenega volišča
so stali šopki cvetja. Veliko
volilcev je prišlo že ob sedmi
uri. Pa se je našel nekdo, ki
je hotel, da godba zaigra
budnico, sicer ne bo šel vo-
lit. Ko so mu obljubili, da
bo godba prišla, je opravil
volilno dolžnost.

V ŠEŠČAH in MATKAH
so odprli volišča že ob šesti
uri in tako omogočili, da so
volilci, ki so prihajali z noč-
ne izmene, opravili svojo vo-
lilno dolžnost. Med prvimi
so pohiteli na volišče tudi
okoliški kmetje. V tej kra-
jevni skupnosti so med prvi-
mi zaključili volitve.

Na GOMILSKEM so se
nekateri jezili, ker volitev
niso mogli hitreje zaključiti
zaradi nekaterih posamez-
nikov. Med tistimi, ki niso
prišli volit, je bil tudi član
ZK. „Pač slab član, če se na
volitve ne pride!“ so rekli
krajanje.

Obiskali smo volišče, kjer
so glasovali kmetje. Z neka-
terimi smo se pogovarjali.
Glede delegatov niso imeli
pomislekov, saj so se že poprej
dogovorili za najboljši. Več
pripomb pa smo poslušali na
račun neuskajenih cen med
kmetijskimi pridelki in re-
produkcijskim materialom.
Kar zadeva spomladansko
setev so si enotni, da ne bo
zastojev. Zadruga je obljubi-
la, da bo dovolj semen in
umetnih gnojil.

V ŽALCU na dan volitev
vzdušje ni bilo tako svečano,
saj so bile zastave izobešene
le na objektih, kjer so bila
volišča. Tudi volišča niso
bila tako domiselno urejena
in okrašena kot v ostalih
krajih občine. Mladi so ob-
ljubili, da bodo volišča okra-
sili, pa je marsikje ostalo
zgolj pri obljubah. Tudi v
Žalcu so imeli odprto listo.

Na rob bi zapisali, da
so naši volilci tudi to pot
izpričali svojo državljansko
zavest, torej tako, kot na
vseh volitvah doslej.

Lt.

Polde Rajh prevzema novo službeno dolžnost

V teh dneh bo dolgoletni
direktor SIP Šempeter Polde
Rajh prevzel novo službeno dol-
žnost, mesto predsednika poslo-
vodnega organa SOZD AGROS,
v kateri deluje tudi SIP.

Nesporno je, da ima Polde
Rajh (na vodilnem mestu v SIP
je že štirinajsto leto) po-
membni delež pri razvoju in
vzponu naše mlade industrije v
Šempetru. Korenine naglega
razvoja in vseskozi uspešnega
poslovanja SIP-a so v dobro
zastavljenem teamskem delu in
razvejanem samoupravljanju.

Iz razgovora s Poldetom Raj-
hom objavljamo glavne značil-
nosti razvoja SIP-a od skromnih
začetkov do danes, ko ta delov-
na organizacija s svojim progra-
mom kmetijske mehanizacije že
dosega evropsko raven.

SIP se je razvil iz nekdanjega
Agroservisa, ki je od začetne
agroservisne storitvene dejav-
nosti postopoma prehajal na
industrijski način proizvodnje
kmetijske mehanizacije. V letih
1962–67 so tu izdelovali stroje
za obiranje hmelja, vendar jim
je že leta 1968 začelo primanj-
kovati naročil. V tej nezavidljivi
situaciji se je vodstvo povsem
pravilno odločilo za proizvod-
njo nekaterih drugih izdelkov in
pri tem je Polde Rajh uspešno
vgrajeval tudi nekatere svoje
ideje in izkušnje.

Pričeli so izdelovati na trgu
iskane transportne naprave, ob
tem pa so že pripravljali pro-
gram proizvodnje nekaterih
kmetijskih strojev. Ker pa mla-
da delovna organizacija v tej
novi proizvodnji še ni imela
dovolj izkušenj, se je proizvod-
no kooperacijsko povezala z
znanim zunanjim proizvajalcem
Pottinger. Od tu je šla razvojna
pot naglo navzgor. Najprej so v
kooperaciji proizvajali določene
polizdelke, nato nekatere izdel-
ke, slednjič pa so se dokopali
do lastnih izvirnih rešitev.

Program SIP-ove kmetijske
mekhanizacije je znan, zato ga ne
bi podrobno predstavljali. Zapi-
sali bi le to, da poleg kompletne
linije za spravilo sena, tržišče
ceni in povprašuje po priznanih
silaznih strojih pa tudi po kom-
bajnih za obiranje koruze, stro-
jih za predelavo koruze in drugi
kmetijski mehanizaciji. Proiz-
vodna paleta zajema 25 raz-
ličnih strojev, poleg teh pa jih
je veliko novih v pripravi. Letna
realizacija znaša 50 tisoč kme-
tjskih strojev v višini 2,5 mili-
jarde dinarjev.

V teh številkah je veliko pri-
zadevnega dela pa tudi lastnih
izvirnih izsledkov. Nagel razvoj
je narekoval izgradnjo novih
prostorov, ki so jih sproti tudi
opremljali. Od skromnih 2000
kv. m. se je SIP razširil na 30
tisoč kv. m. delovnih prostorov,
tovarna v Sežani, ki je v sestavi
(TOZD) delovne organizacije

Polde Rajh

SIP Šempeter pa ima 5000 kv.
m. prostorov. Prostori so opre-
mljeni s sodobno mehani-
zacijsko, ki omogoča tehnološko
visoko raven proizvodnje.

V SIP povsem pravilno od
vsega začetka posvečajo veliko
skrb kadrom. V svojem izobra-
ževalnem centru med drugim
letno usposablja po 100 mla-
dih; na razvojni tehnologiji dela
70 inženirjev in tehnikov.

Ob vsem tem velja poudariti,
da je razvejan in dobro narav-
nana samoupravljanje tista go-
nilna sila, ki kolektiv v katerem
je zaposlenih 1300 delavcev,
povezuje v čvrsto celoto. V SIP
ni v navadi, da bi kakršno-
koli pomembno zadevo, razre-
ševali posamezniki, marveč o
vsem odločajo kolektivno in
samoupravno.

Povezanost kolektiva se kaže
tudi v tem, da delavci budno
pazijo, kako se kdo trudi na
delovnem mestu. Za tistega, ki
se izmika dolžnostim, ni mesta
v kolektivu. Na rob bi zapisali,
da je bil SIP tudi pobudnik in je
eden glavnih členov pri ustano-
vitvi SOZD AGROS, katere na-
men je povezati vse slovenske
proizvajalce kmetijske mehani-
zacije v trdno reprodukcijsko
celoto.

Poldetu Rajhu želimo ob nje-
govem odhodu veliko delovnih
uspehov na novem delovnem
mestu.

Tk. L.

Poslovanje hotela GOLDING RUBIN

Ker se v zadnjem času
pojavljajo posamezne govo-
rice o veliki izgubi v hotelu
Golding-Rubin v Žalcu je
prav, da vse občane seznanimo
s tem, da znaša ta izguba
ob koncu lanskega leta nekaj
več kot tri milijone dinar-
jev. Tudi druge tovrstne or-
ganizacije v prvih letih po-
slovanja v večini primerov
ne poslujejo pozitivno.

V zvezi s poslovanjem ho-
tela v lanskem letu je turisti-
čno gostinsko podjetje Župa
iz Krusevca pripravilo te-
meljito analizo, ki jo je ob-
ravnaval tudi izvršni svet. V
teh dneh pa bo predložen
sanacijski program z vsemi
potrebnimi ukrepi, da bi
vzroke slabega poslovanja in
ostale vplive odpravili.

—an

JOŽE JAN

Proizvodnja hrane - prednostna naloga v letu 1982

Zbori skupščine občine so na
predlog izvršnega sveta na zad-
njem zasedanju temeljito obrav-
navali problematiko kmetijske
proizvodnje in predelave. Ne le,
da so ocenili stanje, predvsem
so obravnavali tiste naloge, ki
jim je potrebno posvetiti vso
pozornost v letu 1982.

Delegati so poudarjali, da je
potrebno, kljub določenim
ugodnim rezultatom iz pre-
teklega leta, vložiti še več napo-
rov in aktivnosti za hitrejši raz-
voj kmetijstva in predelave.

Pri novelaciji prostorskega
plana občine Žalec je treba
nadaljevati tako, da se kmetij-
ske površine trajno namenijo za
kmetijsko proizvodnjo. Takoj je
potrebno pričeti z izdelavo
agrokarte. Bili so mnenja, da je
izvajanje nalog na področju te
panoge ozko povezano z aktiv-
nostjo interesne skupnosti za
pospeševanje kmetijstva. Predla-
gali so, da se pripravi odlok, ki
bi določal stopnjo iz osebnih
dohodkov vseh zaposlenih, na
osnovi katere bi se zbirala sred-

stva za hitrejši razvoj proizvo-
dne hrane.

Intenzivirati moramo ob-
delavo kmetijskih zemljišč, zato
pa moramo pripraviti pregled
obdelanosti teh površin in pred-
videti ukrepe za izboljšanje sta-
nja. Organizacije združenega de-
la ter kmetje morajo tudi do-
sledneje uveljaviti možnost pre-
dskupne pravice pri kmetijskih
zemljiščih. Vedno bolj se mora-
mo dobiti dobro in da sama lastnina
še ne dovoljuje absolutnega raz-
polaganja z njo, torej ne glede
na smotno obdelavo. Zato je v
letu 1982 potrebno pripraviti
program pridobivanja zemljišč.
Ugotavljamo tudi, da deagra-
rizacije pravzaprav ni, saj marsi-
kje zemlja ostarelih lastnikov
prehaja v lastništvo nekmetov.
To je možno tudi zato, ker je
status kmetja preširoko pogojen
in ga bo potrebno ponovno
preučiti.

Z vidika večje proizvodnje
hrane je potrebno še pospešiti
razvoj obrobni predelov obči-
ne. Predvsem gre za večjo prire-

jo mesa in proizvodnjo mleka.
Pripraviti je potrebno konkret-
ne programe razvoja posamez-
nih kmetij in določenih obmo-
čij kot so Čreta, Dobrovlje in
druga. Skladno s policentričnim
razvojem občine moramo na
teh območjih tudi v prihodnje
poskrbeti za razvoj komunika-
cij, vodovodnega omrežja in
dnevne preskrbe; določenih
družbenih dejavnosti in turiz-
ma. Prisoten pa mora biti tudi
element splošnega ljudskega od-
pora. Ta razvoj morajo še v
večji meri spremljati ukrepi so-
cialne politike.

Poleg hmeljarske proizvod-
nje, živinoreje in proizvodnje
mleka, je potrebno vso skrb
posvetiti rastlinski proizvodnji
in intenzivirati proizvodnjo
krme ter žitaric.

Za vsako leto
je potrebno pripraviti temeljite
sestvene plane ukrepi za njihovo
dosledno izvajanje, tako v druž-
benem kot v zasebnem sektorju.
Povečati je potrebno tudi
odkup mleka.

Pri Jugovih na Dobrovljah

Gospodinja Marija je povlekla vodo iz cisterne

Mladi Rovšnik pri čiščenju molznega stroja

Doklej onesnaževanje nekoč čistih voda?

„Je čista voda res že pojem, ki sodi v preteklost?“ se sprašujemo športni ribiči in drugi ljubitelji naših rek in potokov v Sloveniji. Vode so postale že tako onesnažene, da poginijo ribji in drugi živelj in zato upravičeno bijemo plat zvona.

Preko 60 ugotovljenih množičnih pomorov rib v minulem letu — grozljiva ugotovitev in hkrati opozorilo, da je treba z vsimi ukrepi omejiti nadaljnje onesnaževanje voda.

Nasproti tej ugotovitvi pa imamo pri nas sprejete zakonske predpise, ki urejajo zaščito naših voda in ribjega življenja, ki po svoji vsebini lahko služijo kot vzor drugim. A kaj to pomaga, če pa jih ne spoštujemo in jih kršimo na vsakem koraku. In tako se stanje iz leta v leto slabša.

Skrb vzbuja ugotovitev, da do tako pogostih in množičnih zastrupitev prihaja zaradi malomarnosti in zanemarjanja veljavnih predpisov o varstvu voda. Največkrat samo govorimo in pišemo o zaščiti naravnega okolja, obenem pa ga brez milosti uničujemo. Vse to boli slovenske športne ribiče, ki so sicer vneti pobudniki za ohranitev zdravega okolja in zlasti še za to, da bi vode ohranili čiste, zdrave za človeka in življenje v njih. Žal vsa ta njihova prizadevanja ne rodijo zaželenega.

Tak odnos nas lahko pripelje do katastrofalnih posledic. Ribiška zveza Slovenije je zaradi tega že minulo jesen sklicala razširjeno sejo skupščine RZS. V razpravi so poleg organov RZS sodelovali predsedniki območnih zvez ribiških družen in predstavniki Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, Republiškega sekretariata za notranje zadeve in Zavoda za ribištvo.

Ugotavljali so, da se je v preteklem letu zvrstilo doslej največ onesnaževanj in zastrupitev vodo-tokov v Sloveniji. Inšpekcijske službe niso dovolj učinkovito ukrepale, vse prepočasni in neučinkoviti pa so bili tudi sodni postopki proti krivcem (onesnaževalcem), pa tudi kazni so bile premale.

Ob takšni ugotovitvi so na omenjeni seji sprejeli resolucijo o nujnosti učinkovitejših ukrepov za varstvo okolja in voda na Slovenskem. Resolucijo so posredovali Skupščini SR Slovenije in vsem republiškim organom in organizacijam, ki so pristojni

Prve dni marca je ležalo po vrhah in globačah na Dobrovljah še precej snega. Ob cesti, ki pod vrhom zavije skozi hosto proti Jugovi kmetiji, je bilo veliko posekanega lesa. Bil je lep sončen dan in zaplate zemlje, ki so se kazale med razvoženim snegom, so dale slutiti skorajšnjo pomlad.

Na vrhu je stala domačija in gosposinja Marija je ravnokar povlekla iz cisterne skaf vode. Gospodar Jože se je mudil po opravih spodaj v dolini in tako sta bila na voljo za pogovor in ogled domačije gosposinja ter mlajši sin Oton. Krepak petnajstletnik je zaljubljen v zemljo, rad prime za vsako delo in

vse kaže, da bo ostal doma na kmetiji. Starejša hči Jožica obiskuje 3. letnik kmetijske šole.

„Nič nam ne bi manjkalo, če bi imeli dovolj vode,“ je potarjala gosposinja in povedala, kakšne tegobe imajo zaradi tega. V hlevu imajo 12 goved, od tega osem krav, vode pa ni dovolj za kuhinjo, kaj šele za živino in druge potrebe. Pozimi si pomagajo tako, da v kotlu talijo sneg in vodo izlivajo v cisterno.

S tem je veliko dela pa tudi stroškov, ker porabijo veliko kurjave. Letošnjo zimo pa še snega ni bilo dovolj in je bilo treba živino goniti napajati v globačo. Živali so si na poledici poškodovale parklje. „Najboljša molznica ima takšne poškodbe na nogah, da jo bo treba najbrž prodati mesarju,“ nam je dejala gosposinja in še pripomnila, da ji je za kravo hudo žal.

Jugova kmetija je partizansko ime po Jugovi mami, drobni, a neustrašni ženi, ki je nešteto krat gostila partizane in skrbela, da Nemci niso odkrili bunkerja nad kozolcem, v katerem so se vsa leta zadrževali partizani. Pravi priimek je Rovšnik, vendar je kmetija prav tako znana po partizanskem imenu.

Kmetija ima 60 ha zemlje, od tega je največ hoste, travnikov in pašnikov. Travnike letno kosijo enkrat ali dvakrat, del pašnikov na strmih pobočjih že prerašča grmovje. Sicer pa imajo kljub temu dovolj sočne paše. Mrve in paše za živino je torej dovolj in sedanja gosposinjarja sta prepričana, da bi čredo zlahka povečala na 25 glav, če bi bila kmetija oskrbljena z vodo. Če povemo, da njihova kmetija že sedaj letno odda okoli 25 tisoč litrov mleka, imajo še veliko neizkoriščenih rezerv.

Ker pa se s podobnim problemom spoprijemajo tudi ostali kmetje na Dobrovljah, je še kako pomembno, da si napeljejo vodo. Akcija je že lani stekla in jo bo treba letos nadaljevati. Rovšniki nameravajo graditi nov hlev, ki bo sodobnejši in imajo za to naložbo že več let odobren kredit. Pa je treba prejšnji rešiti problem vode, sicer bi bila naložba brez haska.

In ker smo že pri vodi, bi svetovali krajanom, da kar najhitreje razrešijo medsebojne sosedske spore, ki vznemirjajo posameznike in vse sile posvetijo načrtovani izgradnji vodovoda, saj je voda njihov osnovni življenjski problem.

Največji problem je z živino, ki ji primanjkuje vode

Turnškovi v nesreči niso ostali sami

Ko je Ivan Turnšek iz Podvrha 60 lani 24. avgusta ves zasopel pritekkel s polja domov in zagledal že skoraj upepeljeno domačijo, se je v njem vse porušilo. Z ženo sta v obupu vila roke in obdajale so ju črne misli.

Ogenj je izbruhnil tako iznenada in v času, ko so domači obirali hmelj na njivi, da jim je zgorelo skoraj vse imetje. So-

sedje, ki so pritekli na pomoč, zaradi hude vročine niso mogli več v hlev, da bi odvezali živino. Pri življenju so jo ohranili s tem, da so jo polivali s curki hladne vode. Žal je bilo sedem živali (pet bikov in dva telička) tako hudo opečenih, da so jih morali dati v prisilni zakol.

Nesreča je bila za Turnške tem hujša zato, ker so že imeli pod streho seno pa tudi druge pridelke. Med drugim je zgorelo

Zorkinih trideset let

Ob nedavnem obisku Keramične industrije Liboje sem zaman trkal na vrata Zorke Godler, inženirke dela. „Odšla je, upokojila se je,“ so mi rekli.

Poiskal sem jo v stanovanju bližnjega bloka. Bila je v kuhinji, za štedilnikom je vrtela kuhalnico in pripravljala kosilo za družino. Zorko sem nešteto krat srečeval na sestankih, enkrat v tovarni, drugič v krajevni skupnosti pa Socialistični zvezi ali na sejah občinskih forumov, zato sem se nekam nelagodno počutil, ko sem jo opazoval ob štedilniku.

Zorka pa se je, kot da je uganila moje misli, nasmehnila in dejala: „Tudi sama še vedno živim v kolektivu, v katerem sem delala 30 let in nerada pomislim, da bom poslej prihajala med delavce in delavke le še kot gostja — upokojenka. Misli mi v enomer uhajajo v delovno organizacijo, vidim delavce pri strojih, premišlujem, kako bomo najboljšo izpeljali to in ono in se slednjič spomnim, da to ni več moja stvar, da se je izteklo moje poslanstvo v delovni organizaciji, s katero sem preživela najlepša leta življenja...“

Bila je dekle, ko je začela kot tkalka za stroji v šempetrski tkalnici, ki je že dolgo ni več. Za delo je čutila veliko veselje, ob delu se je izobraževala, študirala in slednjič opravila izpite za inženirko organizacije dela. Potlej je bila nekaj časa v

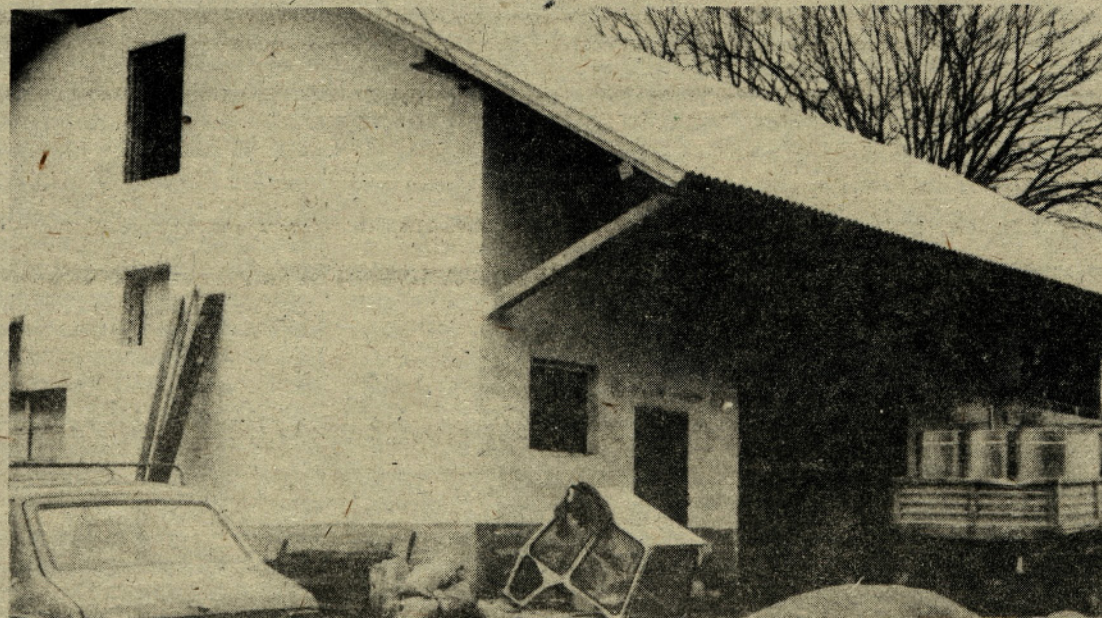
službi na okraju Celje — okolica in slednjič pristala v Keramični industriji Liboje, kjer je dočkala upokojitve.

To je bila ob njenem prihodu stara tovarna. Ljudje so delali v težkih pogojih za nizke plače. Imeli so še vretena, vsako fazo dela je bilo treba opraviti z rokami, vso posodo znositi na ramah, kajti transportnega traku takrat niso imeli. Na voljo jim je bila le ena predorna peč, ostale peči pa so bile okrogle.

Zavedali smo se, da nam nihče ne bo nič podaril in da se bomo morali samo spoprijeti s težavami, ki so nas pestile. Postopoma smo z novimi napravami posodabljali proizvodnjo, opustili zastareli način proizvodnje in osvajali novo tehnologijo.

Zavedali smo se, da tako delamo zato, da nam bo jutri bolje, da delavci ne bodo v nedogled opravljali z golimi rokami najtežjih del, da bodo delavci ob boljših pogojih lahko več zaslužili. Pot ni bila lahka, vendar sem vesela in ponosna, da sem v takšnem kolektivu delala 30 let. Prizadevanje je padlo na plodna tla, saj ugotavljamo, da je bilo ogromno storjenega in da je bil vsak vložen dinar smotrno naložen.

Naj povem še to, da je bila Zorka za svoje delo večkrat odlikovana. Ima medaljo dela s srebrnim vencem, orden zaslug za narod s srebrno zvezdo, plaketo Josipa Broza — Tita, priznanje OF, Savinovo plaketo priznanje ob 30-letnici samoupravljanja in druga priznanja. Zorka je bila med drugim večletni tajnik Svobode, zelo so cenili njeno delo v socialistični zvezi, planinci in druge organizacije. Zorka bo nedvomno ostala še naprej zavzeta družbena delavka in ne bo pozabila kolektiva Keramične industrije, v katerem ima veliko iskrenih prijateljev. Tk. L.

Nov hlev na pogorišču

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Kratko o Tomšičevi brigadi

Tomšičeva brigada je edina na Slovenskem, ki je bila ustanovljena kot proletarska udarna brigada in ji je bil ta častni naziv priznan po osvoboditvi. Nastala je kot vrh v organski ravni prvih partizanskih udarnih enot na Notranjskem in Dolenjskem, pa v njeno bojno izročilo spadajo še akcije „udarne grupe“ 3. partizanskega bataljona Ljuba Šerčerja, Dakijeve Leteče udarne patrulje, Proletarske udarne patrulje in Proletarske udarne čete ter njenega neposrednega prednika 1. slovenskega proletarskega udarnega bataljona Toneta Tomšiča.

Bojna pot Tomšičeve brigade je trajala natanko 1034 dni in je v primerjavi z bojnimi potmi drugih slovenskih brigad najdaljša in najtežavnejša. K tej poti je prištet še bojno pot 1. slovenskega proletarskega udarnega bataljona Toneta Tomšiča, ki je trajalo 40 dni, in bojno pot od „udarne grupe“ do Proletarske udarne čete, ki je trajala približno 130 dni. Ker je bila bojna pot Tomšičeve najdaljša, se je v njenih bojnih vrstah zvrstilo tudi največ borcev.

Po nepopolnih podatkih je bilo v njej in v začetnem proletarskem udarnem bataljonu ves čas vojne kar 5.390, v „udarni grupi“, Dakijevi Leteči udarni patrulji, Proletarski udarni patrulji in Proletarski udarni četi pa še najmanj 108 moč.

Glede na to, od kod so bili borci doma, je imela Tomšičeva brigada izrazito vseslovenski značaj. V njej so se že prvo leto obstoja bojevali partizanski borci iz vseh slovenskih pokrajin od Istre do Beneške Slovenije na zahodu do Bele krajine in Prekmurja na vzhodu ter od Kolpe na jugu do Drave in Mure na severu. Kljub takšni vseslovenski označbi pa je 1. SPUB Toneta Tomšiča vendarle nastala kot posledek oborožene vstaje na Notranjskem in Dolenjskem oziroma v tako imenovani Ljubljanski pokrajini, od koder je izhajala tudi velika večina njenih prvih borcev. To pa se ni zgodilo slučajno.

(Iz druge, izpopolnjene izdaje Strletove knjige Tomšičeva brigada)

Že precej zbranega gradiva

O komisiji za preučevanje zgodovine KPJ — ZKJ pri občinski konferenci ZKS Žalec smo v našem glasilu že pisali. Komisija ugotavlja, da je zbranega že precej gradiva o predvojnem delovanju KPJ. Medtem so že izšle nekatere publikacije, kot so knjiga Antona Kotnika KP v revolucionarnem delavskem gibanju Savinjske doline, izšlo je več krajevnih monografij, v katerih so tudi podatki iz zgodovine predvojnega revolucionarnega gibanja in druge. Dogovor je, da bodo vso to literaturo zbrali v okviru Centra za usmerjeno izobraževanje v Žalcu. Komisija naproša vse, ki so podobne publikacije že izdali, da vsaj en primerek posredujejo Centru ali občinski konferenci ZK Žalec.

V knjigi Franceta Filipiča Poglavlja iz revolucionarnega boja jugoslovanskih komunistov lahko med drugim preberemo, da so bili 4. februarja 1923 med udeleženci protestnih shodov, ki so zajeli celotno Slovenijo, tudi rudarji iz Zabukovice. V knjigi so naštet tudi drugi podatki, ki kažejo uspešno povezavo revirjev s Savinjsko dolino. Tako knjiga

omenja množičen izlet na Mrzlico leta 1937, ki so se ga udeležili rudarji in ostali Savinjčani. Podobnih dogodkov je še veliko, zato jih bo treba skrbno zbirati. Med njimi pa bodo morale najti svoje mesto tudi publikacije, ki jih še načrtujemo.

V Savinjskem zborniku, ki bo izšel ob 800-letnici Žalca, bi bilo prav, da bi osvetlili delovanje partizanske organizacije in druge pomembne dogodke iz delavskega gibanja v našem področju.

Komisija naproša vse, ki imajo kakršenkoli material o predvojnem gibanju, da ga posodijo komisiji, zaželena pa so tudi pričevanja. Vsako pričevanje je dobrodošlo. Kot primer navajamo fotografijo Režike Praprotnik iz Vranskega, ki nista dokumentirani. Vse kaže, da gre za člane in članice društva kmečkih fantov in deklet iz Tabora v obdobju NOV. Veseli bomo, če bomo dobili točne podatke o teh slikah. Uredništvo Savinjskega občana želi, da nam bralci o tem pišejo in nam hkrati pošiljajo slikovni in drugi material.

—fi

S tekme koscev in grabljic v priredbi Društva kmetijskih fantov in deklet pred zadnjo vojno v Taboru

Prisrčno srečanje borcev Tomšičeve brigade

Kot smo v Savinjskem občanu že napovedali, je bilo pred nedavnim v Žalcu srečanje borcev Tomšičeve brigade, ki živijo v žalski občini. Tomšičevci so na zboru, ki je izzvenel v sproščenem kramljanju in obujanju spominov na težke, a slavne boje, izvolili pododbor Tomšičeve brigade. Takšni pododbori že delujejo v Kočevju, Mariboru in v Mozirju, v krajih, kjer se je bojevala ta brigada.

Žalskega srečanja se je udeležilo okoli 200 borcev, njihovih svojcev in gostov — slednji so prišli iz Ljubljane in drugih krajev Slovenije. Koliko jim je srečanje pomenilo, bi sklepali po tem, da so se ga nekateri borci udeležili s hudo zrahljanim zdravjem. Vsi so menili, da bo treba podobna srečanja v okviru pododbora v bodoče redno oziroma vsako leto organizirati.

Sedemčlanski pododbor bo skrbel za kar najboljše stike z borci, ki so na tem srečanju brezplačno prejeli knjigo partizanskega pisatelja Strleta, ki kot udeleženec opisuje pohod Tomšičeve brigade na Štajersko.

Jože Šalej, eden od organizatorjev srečanja v Žalcu, nam je kot nekdanji četni komandir Tomšičeve brigade povedal nekatere zanimive dogodke med boji in pohodi na območju Savinjske doline in občine Žalec. Srečanje je popestril tudi prispevek Karla Korena, ki je strnil zgodovinske dogodke v zvezi s Štirinajsto divizijo in njenim delovanjem na Štajerskem pa tudi pohode in boje Tomšičeve brigade.

Jože Šalej nam je povedal oziroma opisal boj Tomšičevcev na območju Vinske gore v marcu 1945. leta. „Boj je trajal od popoldanskih ur vse do naslednjega dne, ko so Tomšičevci slednjič pognali v beg nemško soldatesko, ki se je umikala proti Bevcam. Živo se spominja pohodov Tomšičeve brigade na

Borcem Tomšičeve je zapel mladinski pevski zbor OŠ Žalec

območju Paškega Kozjaka, Vinske gore, Andraža in drugih krajev. Tomšičevci so Nemcem velikokrat nagnali strah v kosti, kakor v svojih knjigah pripoveduje pisatelj Strle.

Ko so na zboru razpravljali o napovedani letošnji proslavi 40-letnice ustanovitve Tomšiče-

ve brigade, so ugotavljali, da Velenje kot prizorišče odpade, zato je treba določiti kak drug kraj. Borci, s katerimi smo se o tem pogovarjali, menijo, da bi proslavo lahko pripravili tudi v žalski občini, na primer na Ponikvi vendar o tem še ni nič dogovorjenega.

Na rob naj povemo še to, da smo po srečanju nameravali pripraviti okroglo mizo z nekaterimi udeleženci, kar pa je odpadlo. Uredništvo Savinjskega občana svoje namere ni opustilo oziroma bo srečanje pripravilo kdaj drugič.

Tk. L.

Udeležencem srečanja so poklonili knjigo o Tomšičevi brigadi

SPODNJEFAROVŠKI GREGEC

Lep poleten dan je bil. Gregčeva domačija je bila lepo zaokrožena kmetija. Oče je nadvse skrbno gospodaril, mati je bila prava „kmečka dobrota“. Rodila je veliko otrok, med njimi tudi Gregca. Često je moral s konji po premog na železniško postajo v Šempeter. Tako tudi tokrat. Vračal se je s polnim vozom lignita. Bil je že na pol poti, takrat pa... Vse se je zgodilo tako iznenada. Gregec je vozil tesno ob desni in ob vozu hodil. Najbrž zato, če bi se konj prestrašil, da bi odskočil. Imel je izkušnje, zato je bil previden.

Gregec, kam te je previdnost pripeljala!

Bil je ob nogo. Vsi v Preboldu so ga imeli radi. Vedno je bil nasmejan in rad se je šalil. Kraju, kjer je bil doma, so rekli Spodnji farof. Tudi vojne se je često spominjal. Še potem, ko se je mučil z ortopedsko nogo, je bil zaposlen kot telefonist v tekstilni tovarni Prebold.

Kaj hočem, je često skomignil s širokimi rameni, noga ni kot mlečni zob. Druga nikoli

ne bo zrasla. Bom pa bolj po polzevo lazil po cesti. No, boste videli, še oženil se bom!

In res se je. Kadar se mu je stozilo po prijateljih, je krenil po Preboldu. Vsaka družina ga je bila vesela, klicali so mu:

— Hej, Gregec, tukaj prisedi!

Ko so odpeli kakšno domačo, je pogovor že nanesel na vojno. Tisto, kako je vsa družina pomagala partizanom, ni obešal na veliki zvon. Bolj je poudarjal kak dogodek, ki ga je sam doživel.

— Ja veste, za partizana sem bil najbrž premlad. Delal sem pa zanje. Če ne drugega, sem vsaj letake trosil. Arduš, kako sem enkrat policijskega felbebla nasukal. V župnišču je bila policija, mi smo bili kakih sto metrov niže in Nemci so bili trdo prepričani, da nam je strah tako globoko v kosteh, da si proti hosti še pogledati ne upamo. Mene so imeli tisti zelenci kar radi. Vsak dan sem vsaj desetkrat šel mimo župnišča, no ja mimo farofa, in zmeraj je stal kak policijska pragu. Nekoč

me je vprašal: „Si že videl bandita?“

Menda je bilo konec štirinštridesetega. Naši so mi povedali, da bo z Nemci slej ko prej fuč in zato sem bil še bolj korajžen. Odgovoril sem mu: „Seveda sem videl. Pa ne bandite. Partizane! Sto, dvesto, tisoč jih je bilo. Sinoči so šli mimo naše hiše. S konji in težkimi topovi. Slišal sem, ko je njihov oficir dejal: „Napadli bomo policijo!“

Najbrž mi ni verjel. Mogoče pa. Rekel mi je: Puben, tebe je v hlačah ena sama laž. Če bi bilo to res, bi ti imel polne hlače. Zdaj pa kar naprej!

Napravil sem nekaj korakov, rahlo obrnil glavo, se prepričal, da ga ni več, jaz pa šrk po bregu šop letakov. Arduš, pa je res še tisti večer zaropotalo.

To menda veste, da je Žvajga najpomembnejši hrib nad Preboldom. Včasih smo rekli: Sveti Pavel pri Preboldu. Prav na vrhu so že nekdanji kurili kres. Pa tudi med vojno. Tudi tega se je Gregec spominjal:

„Fantje, kdo ni poznal borcev Tomšičeve, Šerčerjeve, Bra-

čičeve in naše Šlandrove brigade? Ja, ko so rekli, da smo za puške premladi, smo si pak drugega omissili. Vrh Žvajge smo zakurili kres. Pa saj ni bilo treba ravno za prvega maja. Kje pa! Ko je v deželo prišla pomlad, smo mi najmlajši borci kurili kresove. In to sredi noči. Pa še res je bilo. Dandanes si kdo omislja, da je to pribita laž. Sram ga bodi! Na najvidnejši točki smo naložili suhljad in jo polili z bencinom. To je gorelo! Mi pa brž na vrh. Kajti kmalu so zaregljali težki mitraljezi.

Včasih je povedal, kako je sredi belega dne prenašal pošto, kako so trosili zastavice, ki so jih sami naredili, potem pa je zamahnil z roko: „Eh, kaj bi govoril, saj nisem bil partizan, bil sem še pravi otrok!“

Tako je bilo s spodnjefarovskim Gregcem. On in vsi njegovi so delali s partizani. Često me je vodila tam mimo pot, skrušena, pa vendar srčno dobra mati me je v tistih težkih predvojnih časih poklicala: Pridi fantek, dala ti bom kos kruha!

DRAGO KUMER

Kako živijo gradbeni delavci

ZAPIS O SPREMLJANJU AKCIJE DELOVNEGA INŠPEKTORJA IN DELAVCEV POSTAJE MILICE ŽALEC

Ob prihodu na Postajo milice sem bil najprej seznanjen z namenom akcije, ki sta jo vodila delovni inšpektor Franci Naraks in komandir Peter Solar. Takrat si niti predstavljati nisem, da bo ta akcija tako zahtevna, sicer pa tudi zanimiva. Ker se je pričela gradbena sezona, so želeli ugotoviti, v kakšnih pogojih delajo in živijo gradbeni delavci Ingrada – Gradbene operative Žalec, SGP Hrastnika, predvsem pa delavci zasebnih kooperantov, ki izvajajo dela za omenjene organizacije; kako so urejeni medsebojni odnosi, kasneje pa so ugotovili še nekatere druge zanimivosti.

Najprej smo se skupaj z direktorjem Ingrada – GO Žalec Maksom Gajškom namenili v samska stanovanja v Ulici Bačke Palanke in na Šlandrovem trgu.

Delavci so sicer že počivali, vendar je pregled dokumentov stekel nemoteno, kakšnih posebnih nepravilnosti ni bilo, le prijave s strani Ingrada niso bile ažurne. V barakah niso najboljši bivalni pogoji, medtem ko so v samskem domu na Šlandrovem trgu primerni in predvsem bolj čisti. Po mnenju delovnega inšpektorja so v Ingradu precej izboljšali bivalne pogoje za svoje delavce. V načrtu pa imajo izgradnjo novega samskega doma, ki bo stanovanjske razmere še izboljšal.

Akcija se je nadaljevala v prostorih stare osnovne šole na Polzeli, kjer je nastanjenih 15 delavcev treh kooperantov Ingrada. V zapuščenih in razpadajočih prostorih nekdanjih raz-

Slobodan Ilijeski zanika trditve delovnega inšpektorja.

redov so bile razmeščene postelje, prostori so brez ustreznih sanitarij, torej pogoji za bivanje niso primerni. „Žal ni mogoče dobiti boljših stanovanj,“ so zatrjevali delavci, „zato moramo biti tudi s tem zadovoljni.“ S

takšnim mnenjem se delovni inšpektor ni strinjal, saj je delodajalec dolžan poskrbeti za ustrezne bivalne pogoje.

Ker je ura hitro tekla, smo pohiteli na gradbišče Doma oskrbovancev na Polzeli: „Bom jim se, da bomo tu imeli precej dela,“ je dejal pomočnik komandirja Drago Vornšek. Stopili smo v opuščen in dotrajan objekt, ki je last Doma oskrbovancev. Že na stopnišču je zudarjalo po potu in plesnobi.

Ko smo stopili v sobo, sem obstal in nisem mogel verjeti svojim očem. Na hitro sem prešel, da je v prostoru, ki meri približno 3x3 metre, postavljenih osem postelj, v njih pa je ležalo 5 delavcev. Na sredini sobe je stala miza, polna raznih ostankov hrane in pijače, v kotu pa omara, na kateri so bili čevlji, nogavice, poleg pa kruh, slanina in čebula. Na poziv miličnikov, naj pripravijo osebne dokumente in pogodbe o delu, so bili fantje nekoliko zmedeni, ne samo za to, ker so že spali, ampak, ker nekateri niso bili prijavljeni in niso imeli urejenih delovnih pogodb. „Pazi, sedaj se bo klopčič začel odvijati, zvedeli in odkrili bomo še mnogo zanimivega,“ me je opozoril Franci Naraks. Tako se je tudi zgodilo. Tu žive delavci zasebnega kooperanta Slobodana Ilijeskega iz občine Struga v Makedoniji (iz dokumentov je sicer bilo razvidno, da sta kooperanta še dva njegova sorodnika), je pa omenjeni dejansko sam izvajalec vseh poslov, kajti ostalih dveh delavci sploh ne po-

Neurejenost in utesenjenost bivalnega prostora delavcev

znajo. Ugotovljena je bila praksa, ko zasebniki zaposlujejo več delavcev, kot to dopušča zakon. Medtem ko so fantje zapisovali podatke in izjave, sem delavce povprašal, kako so zadovoljni z zaslužkom in z odnosi z delodajalcem. Sprva so bili nezaupljivi, nato pa mi je Dimitar Nanev zaupal, da je za opravljenih 256 ur dela dobil okrog milijon starih din, od tega pa mu „šef“ odbije za hrano še okrog 4000 din, torej mu ostane le bore malo. Na hitro sem ugotovil, da ima na uro približno 45 din, medtem ko dobi njegov „šef“ po delavcu na uro od 120 do 150 din in

kaj hitro lahko ugotovite, koliko pade v njegov žep.

Ko so miličniki opravili svoje delo, smo akcijo prekinili in jo nadaljevali v naslednjih dneh. Na osnovi ugotovitev in suma, da gre za kršitev temeljnih pravic delavcev in kršitev iz socialnih pravic, bo proti kršilecem uveden postopek; do nadaljnjega pa ne morejo opravljati svoje dejavnosti.

Verjetno ta primer ni osamljen, v vseh občinah pa niso enako dosledni v preprečevanju izkoriščanja delavcev pri zasebnih delodajalcih.

Sanitarni inšpektor bi v tem primeru imel obilico pripomb, saj čevlji in hrana ne sodijo skupaj.

Iz tovarniških glasil

V rubriki Iz tovarniških glasil vam danes najprej predstavljamo mnenjski zapis o tem, katera zaščitna sredstva moramo uporabljati, ki je bil objavljen v februarški številki glasila Ferralit danes. S podobnim problemom kot v Ferralitu, se verjetno srečujejo še v kateri delovni organizaciji:

„Po vsem svetu je znano, da vsako zaščitno sredstvo predstavlja oviro, zato se jih radi otepajo in jih uporabljajo le tedaj, ko je res nujno.

Pri nas je zadeva odšla čisto v drugo smer. Posamezniki zahtevajo namesto zaščitnih čevljev navadne čevlje. Mnogi nočejo in ne znajo ločiti, kakšni so zaščitni čevlji za elektrikarje, kakšni pa pripadajo delavcem, ki delajo s težkimi odlikti. Vsek pa nogo ima lahko težke posledice in poškoduje nogo. Pred dnevi smo bili priča takšnemu primeru. Kljub temu, da morajo transportni delavci nositi zaščitne čevlje z jekleno kapico, so bili nabavljeni filc škornji brez jeklene kapice. Posledica takega početja je bila poškodba noge, ki je povezana z daljšim bolniškim dopustom.

V naših normativnih aktih iz varstva pri delu je jasno zapisano, da zaščitna sredstva potrebujemo zaradi zaščite posameznikov. Takšna določila so predpisana in uzakonjena tudi z zakonom o združenem delu.“

V februarški številki Sipovih Obvestil smo našli podatke o zaključnem računu v tej šempetrski delovni organizaciji. Takole pišejo o svojem zaključnem računu:

„Kljub številnim težavam, ki smo jih imeli med letom z nabavo materiala, lahko ugotovimo, da doseženi rezultati, izraženi v številkah, kažejo določeno kvaliteto dosežkov. V TKS je celotni prihodek znašal 1.321 milijard din, kar je za 52 % več kot lani. Večina tega denarja je ustvarjena s prodajo na domačem trgu. Izvoz je kljub večjim naporom, a zaradi težav pri izvozu na Poljsko skromen in celo nekoliko nižji kot v letu 1980. V celotnem prihodku je udeležen le s 6,3 % (v letu 1980 z 8,7 %).

V TKM pa se je celotni prihodek v primerjavi s prejšnjim letom podvojil, kar je rezultat normaliziranja poslovanja in utečenosti proizvodnje, ki je končno spet prišla v svoj stari tir. To dokazuje doseganje in celo sedem procentno preseganje letnega plana.

KOTEKS TOBUS TOZD INDE VRANSKO

Nerealizirani plani za preteklo leto

Inde Vransko je TOZD Koteks Tobusa od leta 1975 dalje. Njihov proizvodni program zajema usnjeno in krzno konfekcijo, izdelavo goveje tapetniške nape, namenske vrste usnja, strojne kože ter kovinsko servisne dejavnosti, s proizvodnjo brzoparilnikov za pripravo živinske krme in sode za odvajanje fekalij.

V vseh treh dejavnostih je zaposlenih 141 delavcev, ki v večini živijo v krajevni skupnosti Vransko. V pretežni meri prevladujejo ženske, še zlasti v konfekcijski dejavnosti.

Njihovi izdelki so znani in iskani tako na domačih kot

tudi na tujih tržiščih. Uspešno se prilagajajo zahtevam trga, čeprav se ob tem srečujejo z mnogimi težavami. O tem, kako so gospodarili v preteklem letu, smo se pogovarjali z direktorjem Dragom Žlenderom, s predsednico delavskega sveta Bredo Rančigaj in predsednico osnovne organizacije Marjano Pečovnik.

S podatki o doseženih rezultatih v preteklem letu je postregel direktor, zapišimo le nekatere najpomembnejše: celotni prihodek je bil dosežen v višini 152.848.146 din, kar je 153 % več v primerjavi z letom 1980, v

primerjavi s planom pa le 99 %; dohodek je znašal 40.991.409, kar je 139 % več kot leta 1980 in le 98,5 % plana; v primerjavi z letom 1980 se je čisti dohodek povečal za 135 %, sredstva za razširjeno reprodukcijo 183 %, v odnosu na plan pa je dosežen minimalni porast.

„Z doseženim ne moremo biti zadovoljni,“ je dejal Drago Žlender, „saj je bil zmanjšan fizični obseg proizvodnje, manj je bilo učinkovitih proizvodnih ur, produktivnost je padla. Skozi vse leto smo se srečevali s pomanjkanjem posameznih materialov, cene teh pa so rastle hitreje, kakor smo uspeli uskladiti cene končnih izdelkov. Gre za cenovni sistem, ki je glede na sezonski značaj proizvodnje zaradi nepravočasnih potrditev cen povzročil izpad dohodka. Prisotne so tudi naše notranje slabosti, ki se kažejo v slabi organizaciji dela, vse preveč je tudi bolniških izostankov.“

IZVOZNIH CILJEV NISO DOSEGLI

V preteklem letu so v Inde izvozili za 18 milijonov din izdelkov na konvertibilni

trg in za 6 milijonov din na klirinški trg. S tem so dosegli le 45 % planiranega izvoza. Zaradi težav v oskrbi z osnovnimi materiali in njihove slabe kvalitete, s končnimi izdelki niso konkurenčni na zunanjih tržiščih. Dosegajo le 60 % cene na domačem trgu, s stimulacijami ne pokrivajo proizvodnih stroškov. Zaradi znanih izvoznih prizadevanj se vse bolj pojavlja izsiljevanje zunanjih partnerjev za znižanje cen.

IN KAKO V LETU 1982?

Zavedajoč se, da bodo pogoji gospodarjenja v tem letu še bolj zaostreni, postavljajo v ospredje razreševanje predvsem notranjih težav. Le z boljšo organizacijo dela, povečanjem fizičnega obsega proizvodnje, z intenzivnejšo izrabo delovnega časa bodo uspeli uresničiti zastavljene cilje. Ob vsem tem potrebujejo okrog 20 milijonov din za zamenjavo strojne opreme v usnjarni in v kovinskem servisu, kar je ta izrabljena in zastarela. Lastna sredstva ne bodo zadoščala, zato nameravajo večjo pozornost nameniti poslovno tehničnemu sodelovanju in dohodkovnemu povezovanju z dobavitelji in kupci. Že doslej so uspešno sodelovali z Notra-

Iz razgovora s predstavniki INDE Vransko

njo trgovino, Agrotehniko, Merkurjem, Lipom iz Ajdovščine, v zadnjem času pa tudi s TT Prebold.

DELAVCI SE PREMALO ZAVEDAJO SVOJIH DOLŽNOSTI

„Z razvojem samoupravnih odnosov ne moremo biti zadovoljni,“ je dejala predsednica osnovne organizacije sindikata Marjana Pečovnik, ter dodala, da si prizadevajo uresničevati zastavljene cilje in pri tem čimbolj aktivno vključevati vse zaposlene. V letošnjem letu bomo delali tudi solidarnostne sobote, med drugim tudi za izgradnjo cest v hribovite predele občine.

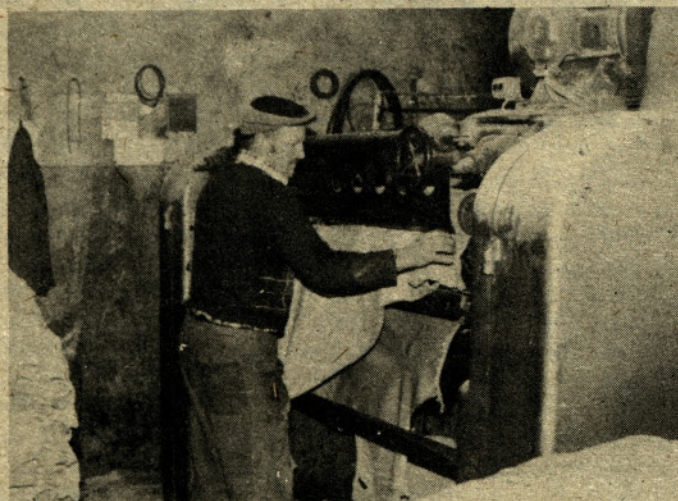
torej morali aktivneje poseči v spreminjanje razmer,“ je dejala predsednica Breda Rančigaj.

KAJ MENIJO DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE

„Z aktivnostjo družbeno-političnih organizacij ne moremo biti zadovoljni,“ je dejala predsednica osnovne organizacije sindikata Marjana Pečovnik, ter dodala, da si prizadevajo uresničevati zastavljene cilje in pri tem čimbolj aktivno vključevati vse zaposlene. V letošnjem letu bomo delali tudi solidarnostne sobote, med drugim tudi za izgradnjo cest v hribovite predele občine.

Delavcem INDE Vransko želimo, da bi v tem letu uresničili vse zastavljene cilje.

jk

Stroji v usnjarni so že dotrajani

Družbeni pravobranilec svetuje

Venko Satler

Delovni čas in nadomestilo osebnega dohodka

V praksi so še vedno primeri, da se pri izračunu nadomestila osebnega dohodka za praznične dni, ko se ne dela, za čas letnega dopusta, bolniškega dopusta in v podobnih primerih ne upošteva s samoupravnimi splošnimi akti ali s pogodbami o delovnih razmerjih (za delavce pri samostojnih obrtnikih) vpeljan ptdnevni delovni teden. Z njim se običajno poveča dnevni delovni čas od sedem na osem ur in določi ustrezno število delovnih sobot v posameznem koledarskem letu. Temu primerno se mora ta čas upoštevati pri izračunu nadomestila osebnega dohodka. Nedopustno je, da se, na primer, državni prazniki, redni letni dopusti, bolezenski izostanki ob upoštevanju osemurnega dnevnega delovnega časa obračunavajo le po sedem ur. Ker pa mora delavec v posameznem koledarskem letu opraviti najmanj 2184 delovnih ur, je prisiljen zaradi takega obračuna nadomestila manjkajoče ure nadoknaditi, bodisi z delom na prosti soboto ali s podaljšanjem delovnega časa.

Dosežena delovna doba v tujini in letni dopust

V nekaterih organizacijah združenega dela še vedno obstoja dvom o tem, ali se delovna doba, dosežena v tujini, upošteva pri dolžini letnega dopusta ali ne? Tisti, ki menijo, da se delavcu taka delovna doba ne upošteva, to preprosto utemeljujejo s tem, da pač tega

nimajo izrecno opredeljenega v samoupravnem splošnem aktu. Zakon o delovnih razmerjih (Ur. list SRS, št. 24/77 in 30/78) v 92. členu določa, da je dolžina letnega dopusta odvisna predvsem od naslednjih osnov in meril:

— od delovnih pogojev, kot so teža dela, zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice na delavca, telesna in duševna napetost pri delu, oziroma drugih posebnih delovnih pogojev dela;

— od delovnih uspehov, ki jih delavec doseže pri delu;

— od delavčeve delovne dobe in drugih obdobij, ki se vštevajo v delovno dobo;

— od posebnih socialnih in zdravstvenih razmer, v katerih delavec živi.

Iz tega je razvidno, da se s samoupravnim splošnim aktom obvezno določa kot kriterij za določanje dolžine letnega dopusta tudi delovna doba. Pri tem pa zakon ne dela razlike med delovno dobo, doseženo v tujini in delovno dobo, doseženo v naši državi.

Glede na to, da je naša država sklenila z nekaterimi državami mednarodne sporazume oziroma mednarodne konvencije o socialnem zavarovanju, se čas, prebit na delu v tujini, upošteva pri dolžini letnega dopusta. VENCESLAV SATLER

KAJ SE DOGAJA V MONTANI

Preteklo leto je prišlo do prekinitev dela v Montani, TOZD Zaloška Gorica. Tedaj je bilo sprejetih veliko sklepov in stališč družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, vendar se stanje ni izboljšalo. Delavci so še naprej nezadovoljni zaradi nizkih osebnih dohodkov, za vse pa v največji meri krivijo najodgovornejše delavce v Montani. Zvedeli smo tudi, da se centralni delavski svet ni sestel že od lanskega marca dalje.

Tovariši družbeni pravobranilec, zanimala nas, kaj se v Montani resnično dogaja? Odgovor bomo posredovali v naslednji številki.

Jure Cekuta in Jože Tisnikar po otvoritvi razstave

Jure Cekuta v Savinovem salonu

Številno občinstvo je bilo ob otvoritvi razstave mladega umetnika Jureta Cekute preseščeno nad izrednim razvojem in uspešnostjo, ki jo je dosegel umetnik, od kar se je leta 1977 prvič predstavil v Žalcu. Pozornost so vzbudile ugodne ocene kritikov doma in v tujini, številne razstave v preteklem letu v ZDA, prikazana dela pa so navdušila.

„Če se mlad umetnik, ki je po poklicu sicer gradbenik, odloči, da se bo s svojo svežo ustvarjalno močjo in z vsem svojim srcem posvetil likovni umetnosti, je bila to posledica globlje notranje nuje, želje po lepoti, sporočanju in izpovedovanju tistega, kar sleherni dan vidi in občuti.“

Tak ustvarjalec — entuziast je gotovo Jure Cekuta, ki se ni

zadovoljil samo s svojo prirojeno likovno nadarjenostjo, marveč se nenehno uči in z neprestanim delom razvija svojo splošno in likovno kulturo. V svetu našega oblikovanja predstavlja Jure Cekuta izredno bogatega in domiselnega ustvarjalca, ki kaže visoko raven profesionalnosti. Čeprav je umetnik še mlad, ima vse možnosti, da si v teku svojega ustvarjalnega razvoja pripori dostojno mesto v prostoru slovenske sodobne umetnosti. To so le nekatere misli umetnostnega kritika Franca Zalarja, ki nas opozarjajo na izjemen kulturni dogodek, ki smo ga ob uspešni razstavi, obogateni z lepim koncertom doživeli v Savinovem salonu.

JK

Detajl z razstave in Beba Krašovic

Bogastvo tapiserij

Nedavna samostojna razstava tapiserij naše občanke Bebe Krašovic iz Polzele, ki je bila v prostorih galerije v Mozirju, je privabila lepo število obiskovalcev. Pridružili bi se Ivu Marincu, ki je na otvoritvi razstave med drugim dejal, da delo in ustvarjanje dekorativnih eksponatov Bebe Krašovic lahko uvrstimo med visoko cenjene izdelke.

Prav tako visoko oceno je dosegla pri izvedbi del po predlogah slikarja Jakija in drugih.

Zapišimo še to, da je razstavo (ob številni udeležbi vabljenih) odprl predstavnik kulturne skupnosti občine Mozirje — profesor Anton Venek in da je bil pokrovitelj razstave ELKROJ Mozirje.

Tk. L.

Šmihel in Braslovče

Prijateljstvo in sodelovanje med koroškim Šmihelom in Braslovčami je vzniknilo pred štirimi leti, ko je braslovška dramska skupina prvič gostovala v tem kraju. Takrat so povabili Šmihelčane in ti so radi prišli. Od tedaj dalje se ta medsebojna vez obojestransko krepi. Vsako leto izmenjajo kakšno predstavo, gostujejo pa tudi pevci.

Letos so Braslovčani predstavili zamejskim Slovencem komedijo Enajsta zapoved ali Ne zataji svoje žene, pred kratkim pa so Šmihelčani

gostovanje vrnil in gostitelj razveselili s komedijo Florentinski slavniki. Ene in druge predstave so vedno dobro obiskane, kar daje tem gostovanjem še večji pomen. Seveda ni nastop edini namen teh srečanj. Morda je še bolj pomembno navezovanje prijateljstva, pomoč pri ohranjanju domače besede, tiho zavezništvo in spodbuda, ki so jo naši sonarodnjaki v svojem boju za ohranitev identitete in materinega jezika še kako potrebni.

T. TAVČAR

Dramska skupina iz Smihela v kostumih za Florentinski slavniki.

78 nageljnov za našo pesnico

MOJ OPTIMIZEM

*Če svet se kdaj mi le preveč zameri,
predam naročju se melanholije,
ki iz samote svojo hrano pije,
zaprem za sabo škripajoče dveri.
Srce mi poka in oko se cmeri,
dokler ni poln lonec za pomije,
in glej! Iz njega bujna roža vzklije:
kopri! Speče me, pri moji veri!
In solzna ihta me pri priči mine,
z dlanjo oči in lica si otarem,
grem, duri na široko spet odpahnem!
Prijazno sonce v kamro mi posine
in vse je spet, kot je bilo po starem.
Navzgor po cesti jo veselo mahnem.*

META RAINER je rojena 23. 2. 1904 na Ptujski gori, zdaj živi v Žalcu. Upokojena predmetna učiteljica. Piše lirske, otroške in priložnostne pesmi, satira, parodije pa tudi scenarije za otroške prireditve. Prevaja in je prevajala iz ruske literature: Puškina, Lermontova, Čehova. V zadnjih časih prevede tudi kaj iz francoščine. Sodeluje tudi pri Savinjskem zborniku.

Kljub svoji starosti je edinstvena sogovornica, temperamentna in nadvse pristopna, toplo človeška, morda malo preveč samokritična. Pripovedovala mi je o svojem otroštvu, šolskih letih in svoji poti učiteljice v Braslovčah, na Polzeli in v Žalcu. Povsod je pustila nekaj sebe, rada se spominja teh časov, pa tudi ljudje je niso pozabili.

Že v mladosti je rada pisala pesmice, v povojnih letih pa je pričela pisati scenarije za otroške in šolske prireditve. To so bili teksti v stihih za priložnostne prireditve. Njene pesmi za otroke so bile vseh otrokom in odraslim. Opogumljena s pozitivnimi ocenami je objavila svojo prvo pesniško zbirko FIČIRIC, ki jo je uredila pesnica Neža Maurer. Pa tudi sicer sodeluje v različnih glasilih za mlade. Ta čas

pripravlja novo zbirko otroških pesmi, pred kratkim pa je ljubljanska TV pripravila oddajo, v kateri je Andrej Šifrer pel njene pesmi.

Meta Rainer

Kaj najraje piše? Sonete in otroške pesmi. Pomagala je tudi marsikomu, ki je začel ljubiteljsko pisati, posebno tekste pesmi narodno zabavnih ansamblov. Sama pravi, da je satirik. Dvajset let je namreč sodelovala pri Pavlihu s svojimi satirami humoreskami in travestijami.

Kakšna je torej naša Meta Rainer, pove tudi naslednja njena pesem, ki nam jo je na našo željo dovolila objaviti. Pa še na mnoga leta in hvala za prijeten klepet!

MARJAN PALIR

Ivan Minatti na obisku v Žalcu

Kulturni dan centra za usmerjeno izobraževanje

Profesorji in učenci Centra za usmerjeno izobraževanje Žalec so pred kratkim praznovali Kulturni dan. Učenke so pripravile zanimivo razstavo ročnih del, pritegnil pa je tudi kulturni program, v katerem so poleg skupine učencev in učenek sodelovali pesnik Ivan Minatti in gledališka igralka Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja Zvone Agrež in Matjaž Arsenjuk.

Po skrbno pripravljenem recitalu Minattijevih pesnitev je pesnik Ivan Minatti mladim odgovarjal na zastavljena vprašanja.

Na rob naj zapišemo še to, da so učenci v tem času izdali novo številko svojega glasila. Povejmo še to, da je skupina učencev kovinarske smeri te dni bila na praksi v delovnih organizacijah SIP Šempeter, Feralit in Strojni v Žalcu.

Kulturni utrip Polzele

Čeprav smo že na začetku leta, se polzelski kulturniki v dramski skupini že pripravljajo na drugo premiero, tokrat lutkovno predstavo PEKARNA MIŠ MAŠ. Predsednik DPD Svobode Stanko Novak nam je zaupal, da ima dramska skupina v letošnjem letu v načrtu ponovitev in tudi gostovanja mladinskega dela MALI STRAH BAV BAV, ki je bil letošnja noviteta. Režiser Jaka Jeršič pa namerava letos pripraviti tudi sodobnejše delo za odrasle.

Pevski zbori (moški, mladinski in mešani) bodo pripravili skupen koncert, poleg tega pa

bo mešani zbor v mesecu maju pripravil samostojen koncert.

Baletno ritmična skupina, ki združuje predvsem mlade in je prijetno poživilo v kulturni ponudbi na Polzeli, bo v letošnjem letu sodelovala na Naši besedi.

Uspešno deluje tudi knjižnica, ki ima več kot 6500 knjig, širi pa se tudi krog bralcev.

V okviru polzelske Svobode deluje tudi ansambel Slovenija, ki snema plošče in kasete. Prav sedaj sta pred izidom nova velika plošča in kaset, pripravljajo pa se tudi že na novo ploščo.

Med načrti ne gre prezreti Tedna mladinskega filma, ki ga bodo letos pripravili že šestič po vrsti, pripravljajo se na polne kulturne prireditve, nadaljevali pa bodo tudi z razstavami v razstavišču Komenda. Vsekakor letos na Polzeli ne bo kulturnega mrtvila.

M. PALIR

SEMINAR PEVOVODIJ

Zveza kulturnih organizacij občine Žalec je organizirala seminar za pevovalce zborov celjske regije, ki ga je vodil prof. Branko Rajšter. Udeleženci seminarja so se poleg teorije seznanili tudi s praktičnim delom z zborom ob asistenci moškega pevskega zbora iz Žalca.

ZIVAHNA KULTURNA DEJAVNOST V GRIZAH

Potrtil jo je nedavni občni zbor Svobode Grize. Že uvodni kulturni program godbe na pihala, recitatorjev, pevcev, tamburašev in folklorne skupine je potrdil, da je v kraju razgibano kulturno življenje, ki je doživelo svoj vrh lani ob praznovanju 60-letnice Svobode. Izdali so tudi monografijo kraja ter obnovili kulturni dom in letno gledališče. Društvo je s svojim delom vraščeno v kraj, kjer deluje, kar dokazujejo številne sekcije, v katere se vse bolj vključujejo tudi mladi. Tako mladi sodelujejo v godbi na pihala, aktivni so v šolskem kulturnem društvu, v dramski sekciji in drugod, pritegniti pa jih bo potrebno še k pevskega zboru.

Ob zaključku so podelili priznanja in pohvale za prispevek pri razvoju društva, prejel ga je tudi Marjan Zuza, ki je vodstvo društva prepustil Valeriji Verdnik. —fj

Obiskali smo varstveno družino v Titovem Velenju

V naši občini želimo preiti na obliko varstva v varstvenih družinah ter s tem reševati problem prezasedenosti vrtcev. Ker prakse s to obliko varstva še nimamo in se starši le težko odločijo zanj, smo obiskali takšno družino v Titovem Velenju. Tukaj jih imajo že trinajst, vsaka od njih pa ima po šest varovancev in če bi bili normativi večji, bi bili tudi ti izpolnjeni.

Z vodjo vzgojnovarstvene enote MOJCA s tov. Slavko Šmajso smo se napotili v varstveno družino Jožice Grabner v novem delu mesta. V dvosobnem stanovanju je vzgojnovarstvena organizacija opremila eno izmed sob z igračami in opremo. Varuhinja je pri njih v rednem delovnem razmerju, se pravi, da prejema redni osebni dohodek in je socialno zavarovana. Starši plačujejo stroške varstva delovni organizaciji po lestvici, ki velja za ostale vrtce. Hrano nabavlja in pripravlja varuhinja, stroške zanj pa dobi subvencionirane.

Povedali so nam, da so pričeli s to obliko varstva pred šestimi leti. Starši so jo sprejeli z dokajšnjim nezaupanjem, tako da so imeli sprva v varstvu tudi samo po enega malčka. Danes pa je zaupanje takšno, da so zahteve večje, kot so dejanske možnosti. V tej obliki varstva so malčki od pol drugega leta do treh let in dogaja se, da starši želijo nadaljevati z njo tudi, ko malčki dopolnijo starost treh let. Sicer pa imajo zagotovljeno mesto v vrtcu. Vzgojnovar-

stvena organizacija izvaja v varstveni družini nadzor nad pedagoškim delom in prehrano, saj so tudi jedilniki določeni, nudi pa tudi strokovno pomoč.

Pri Grabnerjevih so bili tisti dan zbrani vsi varovanci. Zmotili smo jih med igro. Zvedavo so nas pogledovali, nakar so se zopet posvetili igračam. V malem vrtcu je teklo življenje naprej, kot vsak drugi dan. Zanimalo nas je, zakaj se je Jožica Grabner pravzaprav odločila za poklic varuhinje. Povedala nam je, da se je z delom seznanila že, ko je bil v varstveno družino vključen njen mlajši sin. Bilo ji je všeč in ko bi moral sin v vrtce, je začela z delom sama. Pa tudi sicer jo delo z otroki veseli.

— Kako pa poteka vaš delovni dan?

— Ta se začne ob pol šestih zjutraj, ko pridejo prvi varovanci. Ti lahko po želji nadaljujejo s spanjem do osme ure, ko se zberemo vsi, nato je zajtrk. Po njem sledijo zaposlitve, skupinske igre in sprehod. Ob našem obisku so ga sicer izpustili, vsekakor pa bi bil zanimiv pogled nanje, ko se kot grozd drže vozička, v katerem sta najmlajša. Po sprehodu sledi obvezno spanje do kosila, nakar se otroci samostojno igrarajo, dokler ne pridejo ponje starši. Otroci so zelo radi v varstvu, zgodi se tudi, da jočejo, ko morajo zapustiti svoj kolektiv, ki je zelo homogen. Sicer pa se kdaj pojavijo tudi solzice kot povsod, kjer je več otrok in je

Jožica Grabner s svojimi varovanci

zanimanje za eno igračo preveliko.

Risbe malčkov na steni so dokazovale organizirano delo, bile so prav takšne kot v vrtcu, izražale so pedagoško usmerjenost. Osnova temu pa je strokovno izpopolnjevanje varuhinje in mentorstvo vzgojnovarstvene organizacije.

— Kako je z izostanki varuhov?

— Ti so vsekakor manjši kot v vrtcih, ker je zaradi manjše skupine tudi možnost okužbe manjša. Če otrok ni resno bolan in če zdravnik dovoli, pride kar v varstvo, s seboj pa prinese zdravlila, nakar sama skrbim za bolnika. Sicer pa do sedaj resnejših obolenj še nismo imeli.

— In priprava hrane?

— Jedilniki so določeni, kuhinja pa takrat, ko otroci spijo. V tem času tudi večkrat pogledam k njim in ti trenutki so zame najlepši.

— Ali ste z izbiro poklica varuhinje zadovoljni?

— Vsekakor. Delo je naporno, toda zmorem ga. Če bi še enkrat izbirala, bi se ponovno odločila zanj.

Otroci so postajali nemirni. Seveda, njihov ustaljeni urnik je zahteval malico in obvezno spanje. Preden smo se poslovili, so z varuhinjo zaplesali še ringaraja.

Vtisi tega kratkega obiska zbujajo spoštljivost do vseh, ki se odločijo za to odgovorno delo. Pogoj za njegovo uspešno izvajanje pa je vsekakor tudi tesno sodelovanje z vzgojnovarstveno organizacijo in njenim mentorstvom. To pa je brez dvoma nova kvaliteta v vključevanju večjega števila malčkov v organizirano varstvo in upamo, da bomo kaj kmalu tudi iz naše občine pripravili podoben zapis.

VLADKA CEROVŠEK

Prijetno vzdušje v varstveni družini

Proizvodno delo učencev v SIP Šempeter

Učenci sedmih razredov na osnovni šoli Bratov Juhart Šempeter že tretje leto opravljajo proizvodno delo v delovni organizaciji SIP Šempeter pod vodstvom prizadevnih mentorjev, ki so pripravili program dela. Tako učenci najprej spoznajo delovna mesta za ročno obdelavo kovin, vse vrste orodja in meril, nato pa še naprave za strojno obdelavo kovin. Sledi

praktično delo: rezanje navojev, kovičenje ter izdelava risalne igle, točkala in kladiva.

Poleg dobre organizacije proizvodnega dela v omenjeni delovni organizaciji velja pohvaliti njihovo stalno pripravljenost za sodelovanje s šolo. V kratkem pa bodo podpisali tudi samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju.

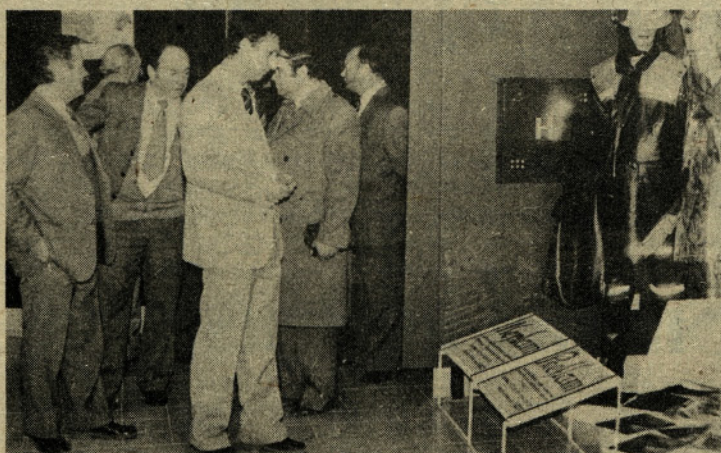
G. KHAN

Gostili bomo pionirje gasilce

Pred dnevi so se v Žalcu mudili predstavniki Gasilske zveze Jugoslavije, Hrvatske in Slovenije. Gostitelj je bila Občinska gasilska zveza Žalec, nato pa še Celje. V Žalcu so se pogovarjali o financiranju požarne varnosti v Sloveniji in v naši občini. Zanimivo je, da

Gasilska zveza Jugoslavije še nima rešenega vprašanja financiranja, v naši občini pa je interesna skupnost za požarno varnost to vprašanje rešila že leta 1976. Dogovorili so se tudi, da bo srečanje hrvatskih in slovenskih pionirjev gasilcev 30. maja v Žalcu.

T. TAVČAR

Gostje med ogledom gasilskega doma v Žalcu.

Pogovori o vzgoji

Vzgoji mladine posvečamo veliko skrb, gotovo pa ne toliko, da bi z doseženim lahko bili zadovoljni. S problemi in odprtimi vprašanji se srečujejo starši in šole, zato smo se odločili, da o tem spregovorimo tudi v našem glasilu. Za sodelovanje smo zaprosili prof. Vero Žužje pedagoško svetovalko.

Dragi bralci, vabimo vas, da zprašani sodelujete tudi vi. Zastavljamo pa vam, da je anonimnost zagotovljena. Odgovore lahko pošljete kar na uredništvo našega glasila. Tokrat bomo pregovorili o temi:

Obdobje predšolskega obdobja in loga družine pri oblikovanju sebnosti

Vse večkrat slišimo pripombe vzgojiteljic, učiteljic, da so otroci iz leta v leto težje vzgojljivi, napačnejši, surovi. Nekaj je narobe z nekaterimi mladimi — tarnajo učiteljice v višjih razredih. Kadar gledamo film, se ob najbolj tragičnih dogodkih celo smejemo. Kje so vzroki?

V letih po vojni, posebno pa v zadnjih časih, se življenje hitro spreminja. Hlastanje za tem, da si ustvarimo boljši standard, nas iz dneva v dan bolj zaposluje. Novejša psihološke študije kažejo, da ima človek vse manj časa zase in za svojo družino. Da nam primanjkuje časa zase, še ni tako hudo. Nesprejemljivo pa je, če jemljemo čas in do-

datne zaposlitve na račun tega, da se odtrgujemo družini, da namenjamo vse manj časa predvsem najmlajšim.

Kako pomembno je predšolsko obdobje, so odkrili strokovnjaki šele v zadnjem času.

Novejša raziskave v predšolski psihologiji se od dosedanjega dela zelo razlikujejo. Tega, kar zamudimo pri otroku v obdobju pred vstopom v šolo, ne moremo pozneje nikdar več nadoknaditi. Bloom je ugotovil, da si razvije otrok do četrtega leta starosti 50 % svoje inteligence, do osmega leta še nadaljnjih 30 %, le 20 % pa si še lahko razvije v vsem šolskem obdobju. Ta odkritja so sprožila nova gledanja na otroka v zgodnjem otroštvu — do četrtega leta starosti. Ni dovolj otroku zagotoviti le telesno nego, z njim se je potrebno v tem obdobju kar največ ukvarjati.

Za otrokov razvoj je torej najboljše, da ga damo čimprej v jasli!

Za to mnenje lahko rečemo, da je zgrešeno. Še najbolj trdovratni zagovorniki te trditve ne vztrajajo več pri teh opredelitvah. Ugotovili so namreč, da se otroci, ki odrasčajo pri materah, babicah, ali v privatnem varstvu tja do tretjega leta bolje telesno in duševno razvijajo. Prebolijo tudi do trikrat manj bolezni kot otroci v jaslih. Oseba, ki se ukvarja z otrokom, lahko malemu bitju nudi tisto toplino, neposredni čustveni stik, ki v jaslih pri tako velikem številu otrok ni mogoč.

Zakaj poudarjamo ta čustveni stik?

Pri majhnem otroku je najpomembnejši dejavnik celotne vzgoje v otroštvu čustvena toplota. Za celotno učenje, da se iz n ebogljenev bitja razvije v te

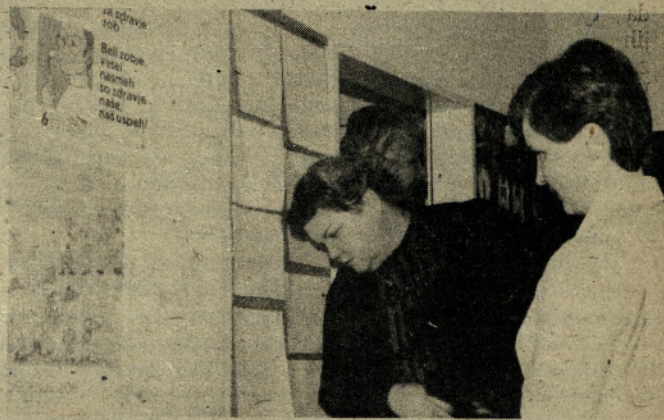
Anna Chokrieh v Žalcu

Anna Chokrieh, svetovalka za raziskovalno delo pri Svetovni zdravstveni organizaciji WHO, je med obiskom v Jugoslaviji obiskala tudi Žalec. Svetovna organizacija namreč pripravlja raziskavo o procesu zdravstvenega varstva, vzgoje in planiranja, v katero je vključenih 13 držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Najprej so predstavniki skupščine, zdravstva in obeh šol cenjeno gostjo seznanili z občino, predvsem pa z razvojem zdravstva v občini. Nato je stekel živahen razgovor ob pomoči njene spremljevalke in hkrati tudi prevajalke Viktorije Rehar iz Zdravstvenega centra Celje.

Prisrčen sprejem so Anni Chokrieh pripravili v šolski zobni ambulanti, sestra Irena Roš pa ji je izročila priložnostno darilo.

Ob zaključku obiska smo jo povprašali po vtisih; dejala je: „Navdušena sem nad tem, kar sem videla, resnično posvečate zdravstvu veliko skrb. Pomembno je, da dajete poudarek zdravstveni vzgoji v vrtcih in šolah in s tem gradite temelj človekovega zdravja. Žal mi je, da sem imela na razpolago tako malo časa in da mi ni bilo mogoče videti vaše lepe doline in mesta. Hvala vam za prisrčen sprejem, če bo mogoče, bom še prišla.“

Gostja med ogledom šolske zobne ambulante

Srečanje staršev prizadetih otrok

Minulo soboto, 20. 3. 82, je bilo v okviru Društva za pomoč duševno prizadetim v občini Žalec srečanje staršev zmerno prizadetih otrok iz celjske regije, ki imajo otroke v zavodu v Črni na Koroškem. Omeniti moram, da to ni bilo prvo srečanje v Žalcu. Vabljeniso bili tudi starši — člani Društva, ki imajo laže prizadete otroke, vključene v OŠ Ljuba Mikuš s prilagojenim programom, strokovni sodelavci IO Društva in starši otrok, ki niso še nikamor vključeni.

V programu srečanja je bil ogled COŠ Ljuba Mikuš, filmi s predavanjem ter razgovor.

Starši zmerno prizadetih otrok, ki so bili prvič v prostorih osnovnošolskega centra, so bili navdušeni nad prostori in možnostmi za vsestranski razvoj laže prizadetih otrok v občini Žalec. Predavanje in predvajanje filmov je vodil avtor tovaris Jan Ulaga, predstavnik Republiške zveze društev za pomoč duševno prizadetim SR Slovenije.

Prvi filmski prispevek je govoril o delavnicah pod posebnimi pogoji v različnih slovenskih

krajih. Prikazal je delo in prizadevanje zmerno prizadetih, ki hočejo biti in so koristni naši družbi. Seveda se delo odvija pod strokovnim vodstvom mentorjev. Med delovnim procesom, ki ni normiran, so sprostivni odmori, ki jih gojenci preživijo v telovadnicah ali v naravi.

Drugi film je prikazal delo enotedenskega seminarja v Črni na Koroškem, ki je organiziran za starše tistih zmerno prizadetih otrok, ki niso vključeni v noben zavod ali ustanovo.

Pod strokovnim vodstvom defektologov, logopedov in različnih drugih strokovnjakov je prikazana obravnava in delo s takšnimi otroki. Starši so takšnih seminarjev posebno veseli, saj se pogosto čutijo strokovno neomočne in neuspešne.

Na koncu so starši v prijateljskem razgovoru izmenjali mnenja in izkušnje o svojih posebno ljubljenih otrocih ter se razšli z željo po skorajšnjem ponovnem srečanju.

Posebno se me je dotaknila misel starejšega očeta: „Srečen sem, da v svoji nesreči nisem sam!“

DANICA PUNCER

lesno in duševno zdravo osebnost, potrebuje veliko čustvenih impulzov. Ljubezen, ki jo otrok čuti, je pogoj, da se bo naučil vseh tipično človeških lastnosti. Otrok mora neprestano čutiti, da ga imajo radi. Le tako bo kot odrasel sposoben sočustvovanje in ljubezen tudi vračati.

Posledice pomanjkanja ljubezni v zgodnjem otroštvu

Številne nevrotične motnje otrok in pozneje odraslih imajo najrazličnejše vzroke. Toda eden je prav gotovo pomanjkanje občutka gotovosti. Ta pa nastane zaradi oropane ljubezni v otroštvu. Otrok postane napadalen. Reagira surovo, brutalno ali pa je zaprt vase.

V vsakdanjem življenju največkrat nimamo časa, da bi se zamislili nad posledicami življenja v sodobnih družinah

Poglejmo sodobne družine. Matere so v večini zaposlene. Otroci so ločeni od staršev tudi po deset ur na dan. Ko se starši vrnejo z dela, pa se vse premalo posvečajo otrokom, zlasti ob prostih dnevih.

Vzgojiteljice povedo, da so vedenjsko najbolj problematični tisti otroci, ki jih starši najčimprej puščajo v vrtcu — tudi ob prostih sobotah. Vrtce po njihovem mnenju dovolj vzgaja njihovega otroka in se potem takem ni potrebno z otroki še doma kaj ukvarjati. Vloga vrtca je v vzgojnem pogledu izredno pomembna, vendar je družina v predšolskem obdobju najpomembnejši dejavnik, ki oblikuje otrokovo osebnost. Vrtce in šola lahko samo dograjujeta, kar je zgradila družina.

O pomembnosti posvečanja prostega časa staršev svojim otrokom pa bomo spregovorili v naslednji številki.

PIONIRSKI KOTIČEK . . .

Vsako jutro hitim

„Hej, zaspanka, zbudi se!“ začena mama vsako jutro. S težavo se premaknem iz sanjskega sveta v živo neprijazno jutro. „Oh, mami, samo še malo,“ zastokam izpod odeje. Meni je vseeno, saj boš ti zamučila šolo, ne jaz,“ odvrne mama. Nenadoma skoči nekaj sivega na posteljo in se začne drgniti ob mene. Potipam in začutim nekaj kosmatega. Ugotovim, da je moj muc izvolil na mojo posteljo. Ta dogodek me do konca predrani. Muc se je razkomotil na postelji in zapredel. „Ja, ja muc! Tebi je lahko, ti ne veš, kakšno je človeško življenje.“ Muc mi samo pomežikne, pritajeno zamijavka in že spi naprej. Vdam se v usodo in grem v kuhinjo, kjer mama kuha čaj. „No, malo bolj živo,“ mi reče, ko se vlečem proti kopalnici kot megla. Odprem vrata in skoraj podrem očeta, ki stoji pred ogledalom in se brije. Jezno me pogleda in reče: „Saj nisi samo ti na svetu!“

Pogledam na uro in ugotovim, da je že skrajni čas, da se oblečem. Med tem pride mimo mama in zahteva, da si oblečem druge hlače, ker meni, da so te primerne za v džunglo. Preslišim njeno pripombo, odidem, da si pripravim torbo. Pogledam na urnik in vidim, da imamo zgodovino. „Le kje bi bila knjiga?“ Začnem jo iskati po predalih. Spomnim se, da sem jo pustila v dnevni sobi. Tečem po stopnicah in med tem razbijem vazo z rožami. Ne meneč se za to grem v sobo, kjer najdem knjigo. Toda ta hrup je slišala mama. Zagledala je razbito vazo na tleh. Še preden je mogla kaj reči, sem jo prekinila: „Oprosti, res nisem hotela. Ko bom prišla iz šole, me lahko nabunkaš, samo zdajle me pusti pri miru, ker se mi grozno mudi.“ „Ti bom že dala!“ je začela, vendar me ni bilo več tam. Šla sem v kopalnico. Vrata sem odprla bolj obzirno, da ne bi bilo kaj narobe. Po umivanju se začne bitka z mojimi lasmi. Vsak las stoji zase. Krotim jih z glavnikom in krtačo, vendar vse zaman. Naredim si čop. Pogledam na uro. „Jo j, saj je zadnji čas, da grem v šolo.“ Hočem oditi, ko me ustavi oče. „Vsako jutro je treba zajtrkovati! Popij čaj!“ Hitro grem v kuhinjo in ga popijem ter oddrvim v šolo, ker sem že res pozna.

MARJETA ČEDE 8.b
Sempeter

POMAGALA SEM V STISKI

Nekega dne sem se vrnela iz šole domov. Na poti sem zagledala starko, ki je težko nosila vrečko z zdravili. Nasmehnila se mi je. Prišlo čim prej sem ji na pomoč. Iz rok sem ji vzela vrečko z zdravili. Bila je vesela, ker sem ji pomagala. Kmalu sva se veselo pogovarjali. Nenadoma je izza ovinka prišla moja mamica. Čudila se je, kaj tako težko nosim, toda ko je videla ob meni starko, se je razveselila, ker sem ji pomagala. Starko sem pospremila do doma, nato sva se z mamico poslovili od nje in odšli domov. Kadar je kdo v stiski, mu rada pomagam. Ženica je dvakrat uboga: ker je morala tako težko

nositi, potem pa še jesti. toliko zdravil!

LUCIJA FLORJANC 4.c
Polzela

RADA BI BILA ZDRAVA

Ko mi je bilo štiri leta, sem zbolela za hudim bronhitisom, tako da sem morala v bolnico. Tedaj so to zdravili v Mariboru in sem tudi jaz morala tja. Tam sem ostala mesec dni in še danes se spominjam, kako sem se bala zdravnikov. Bilo mi je dolgčas. Kmalu sem morala še v celjsko bolnišnico, da so mi operirali mandeljne. Poslali so me na zdravljenje na Veli Lošinj, kjer je bolnica za astmatike. Danes sem že bolj zdrava, le redno moram hoditi na kontrole v Maribor

in to vsake tri mesece. Pa tudi na morje bi morala hoditi vsako leto vsaj enkrat.

MATEJA ŽOHAR 4.b
Prebold

MOJ BRATEC

Mojemu bratcu je ime Sandi. Star je dve leti in pol. Ko grem v šolo, še vedno spi. Ko pa pridem iz šole, me čaka zunaj in me vpraša: „Taja, kje si bila?“ Ko pišem nalogo, gre spat. Ko vstane, pa se igra vrtec. Kadar se igra sam, ima najraje kladivo in žeblice. Zabija jih v zemljo, da se nič ne vidi. Potem jih pa išče in se jezi, kje so. Imam ga rada, čeprav mi večkrat nagaja.

NATAŠA REBERSEK
2. razred, Tabor

Klub brigadirjev

S tem člankom bi rada vse, ki nas veseli mladinsko prostovoljno delo, opozorila na klube brigadirjev.

Najprej nekaj o tem, kaj smo in kaj bi naj opravili. Mladi se večkrat vključujejo v mladinske delovne brigade, ne da bi vedeli, kaj jih tam pravzaprav čaka. Nepriljubljeni so in marsikdaj se njihova predstava o mladinskih delovnih akcijah razlikuje od resnice. Brigadirje pripravljajo za brigado na raznih brigadnih konferencah, predavanjih in sestankih, vendar vsa ta aktivnost navadno ne uresniči vsega, kar pričakujemo. Kljub temu pa mladi odhajajo na akcije z željo, da bi čim več prispevali k razvoju domovine.

21 oziroma 28 dni v brigadi v popolnoma drugačnem vzdušju, kot smo ga navajeni vsak dan, hitro mine. Brigadirji si sežejo v roke in za leto dni odložijo krampe in lopate. Domov se vračajo z najrazličnejšimi vtisi

in večina si želi, da bi se njihova izmena na akciji podaljšala vsaj za kakšen teden. Marsikdo se vprašuje: „Zakaj moramo domov ravno sedaj, ko smo se najbolje spoznali?“ Takšne in podobne besede sem velikokrat slišala. Vendar z brigado še ni vsega konec, vsa dejavnost se lahko še nadaljuje v klubih brigadirjev, če je le interes za to. Ko pridejo z akcije, se brigadirji še nekaj časa navdušujejo za razne eno ali dvodnevne lokalne delovne akcije. Nekateri se srečujejo še na kasnejši brigadni konferenci, čež čas pa tudi to zamre. Posamezniki se sicer včasih še videvajo ali si dopisujejo, vendar se celotna brigada ne sestane več.

V aprilu in maju množično evidentiramo brigadirje, avgusta oz. septembra pa jih razpuščamo. In tako zopet pride in mine novo leto, pa je tu zopet april, maj in zopet začnemo znova. Tako se nam pogostokrat doga-

ja, da odide brigada na akcijo nepopolna in nepravilna.

Ena najboljših oblik, da do razformiranja brigad jeseni oz. po zaključku akcije ne bi prihajalo, je KLUB BRIGADIRJEV.

Prav s tem namenom je Center za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS Zalec pričel postopek za ustanovitev Kluba brigadirjev. V Klubu brigadirjev občine Zalec bodo lahko sodelovali vsi brigadirji, ki so se udeležili MDA od leta 1977 dalje. Ustanovni zbor Kluba brigadirjev naj bi bil v mesecu aprilu.

Bomo z ustanovitvijo Kluba brigadirjev premagali težave evidentiranja? ? ?

IRENA TERGLAV

RUBRIKA MLADIH — RUBRIKA MLADIH

11. KONGRES ZSMS NOVO MESTO OKTOBER 1982

Odbor za pripravo XI. kongresa ZSMS je na svoji drugi seji 12. 2. uradno odprl javno razpravo o osnutkih dokumentov za XI. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije.

Seveda ne brez pripomb in dopolnilnih predlogov na pripravljene osnutke, ki so se izoblikovali na komisiji odbora in na posvetu predsednikov in sekretarjev iz občinskih konferenc ZSMS. V osnutkih dokumentov je potrebno še marsikaj dopolniti in popraviti, preden jih posredujemo v široko javno razpravo v vse tiste osnovne cilje, kjer mladi delujejo. Tako se ne smemo čuditi, da bodo osnutki dokumentov posredovani v javno razpravo šele v prvi polovici meseca marca, torej mesec dni za tem, ko so bili tudi formalno posredovani v razpravo. Skratka v teh dneh bodo vse osnovne organizacije ZSMS prejele osnutke dokumentov. Čeprav je do kongresa še skoraj

devet mesecev, pa z organiziranjem razprav med mladimi ne kaže prav nič odlašati. V občinski konferenci ZSMS bomo po programu javne razprave, torej do konca meseca marca pripravili svoje programe vodenja in usmerjanja javne razprave, prav tako pa naj bi do konca meseca evidentirali, lahko pa že tudi izvolili delegate za kongres.

Še nekaj velja opozoriti ob začetku javne razprave. Osnutki dokumentov za XI. kongres ZSMS prav gotovo niso edino, o čemer naj bi se pogovarjali v slehernem okolju, ko bomo pripravljali predkongresne razprave. Nesmotno bi bilo tudi vse leto premlevati le dokument.

Programske usmeritve XI. kongresa ZSMS ter osnutek statuta imata le funkcijo preverjanja lastne aktivnosti v vsaki organizaciji mladih, dokumenta imata torej vlogo nekakšnega predkongresnega mobilizatorja dejavnosti ter kongresnega reše-

vanja problemov mladih v sleherni organizaciji. Le konkretna dejavnost in resnični problemi slehernega okolja so lahko pravo dopolnilo kongresnih dokumentov, saj bomo že z organizacijo razprav negirali eno od osnovnih vodil osnutkov dokumentov: kritičnost in samokritičnost ter frontnost pri oblikovanju mlade generacije ter vseh njenih interesov in dejavnosti, ki se izražajo organizirano ali pa tudi ne.

Če želimo uspeti v nameri, da bo XI. kongres ZSMS resnično kongres mlade generacije, se moramo na vseh ravneh in področjih naše organiziranosti temeljito in odgovorno vključiti v predkongresne priprave, kajti le tako bodo kongres in kongresni dokumenti odsevali avtentične interese mladih in kot taki postali resnični usmerjevalec celotne aktivnosti ZSMS po kongresu. Priprave na kongres morajo biti povsod zastavljene tako, da bodo sestavni del vsakodnevne politične aktivnosti ZSMS.

Od šanka do šanka

ali problemi prostega časa mladine — tokrat malo drugače!

Ko sem prebrala prispevek pod tem naslovom v zadnji številki glasila OO ZSMS — Groblja — Latkova vas, si ne morem kaj, da ne odgovorim mlademu nadbudnežu, ki se pritožuje čez „žive tosi, ostanke preteklosti“ — to je gasilce iz Latkove vasi.

Veš ALJOŠA, midva se ne poznavata in ne verjamem, da sva se kdaj kje srečala, čeprav sva oba iz iste vasi in čeprav sem jaz komaj nekaj let starejša od tebe, pa bi se res rada kje srečala s tabo, da izmenjava nekaj besed.

Med drugim bi te vprašala ALJOŠA, ki si najbrž že cel korenjak, ali imaš res toliko problemov, da jih moraš kot tebi podobni utapljati v alkohol za šankom v zalajeni gostilniški sobi? Če si kdaj — morda vsaj z uro prostovoljnega dela pri-

skočil na pomoč gasilcem pri urejanju njihovega doma? Nisi, kaj ne?

Ali si si vzel vsaj toliko časa, da bi bežno prečlenil njihov trud vložen pri urejanju njihovega doma?

A tudi to ne? — Potem se pa ne čudi, če jim ni čisto vseeno, če jim nekdo — pa čeprav od te „zlate mladine prihodnosti“ izničuje njihovo delo, svinjari dom, ki ga oni znajo ceniti, saj so ga sami prenovili.

Prepričana sem, da ni nikjer nikogar, ki bi mladino preganjal, če so ti mladinci solidni in znajo prostore vrniti takšne, kot so jih dobili v uporabo.

Še bolj kot tu, si pa pogrešil s primerom, da mladim potem ne preostane drugega, kot da rešujejo

„KUP SVOJIH VELIKIH“ problemov v alkoholu po „ostarijah“.

Popolnoma se strinjam s tabo, da mladi morajo imeti svoj življenjski prostor, svoje razvedrilo, ki ga tudi lahko najdejo delno v plesu in podobnih zabavah — toda to še zdaleč ni vse!

Kaj še nikoli nisi slišal, da obstajajo tudi mladi, ki hodijo po svetu z odprtimi očmi, ki najdejo prijetno sprostitve svojih moči kje v planinah, morda v kakšni delovni akciji?

Nisi navdušen za kaj takega? Potem se pa resnično na čudim, da ti ni ničesar sveto, ne naša preteklost, ne pridobitve ustvarjene skupnine delom; da ti je na ustih samo kritika in posmeh odraslim, katerim si tudi ti najbrž kaj dolžan za svojo brezskrbno mladost!

PETEK JOLANDA,

Latkova vas
Prebold

Delo in življenje miličnikov - kadetov

Prihodnje šolsko leto je za večino šolarjev še tako daleč, da o njem niti ne razmišljajo. To pa ne velja za vse tiste, ki bodo letos zapustili osnovnošolske klopi in stojijo danes pred pomembno odločitvijo: Kam po osnovni šoli? Morda se je kdo med njimi odločil za poklic miličnika. Vsem tistim, ki ste izbrali to možnost, v današnji številki predstavljamo delo in življenje miličnikov kadetov v času njihovega šolanja.

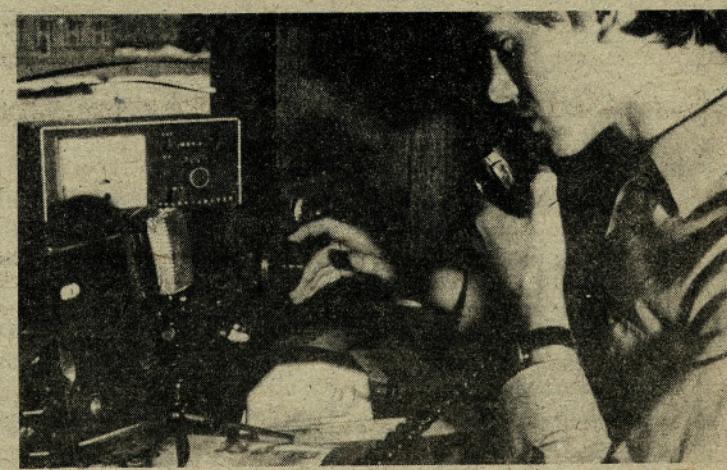
Prva generacija bodočih miličnikov je prestopila prag šole v Rozmanovem gaju v Tacnu leta 1967. Takrat je bilo v kadetsko šolo sprejetih 150 učencev. Z nenehnim dograjevanjem novih prostorov, urejanjem strokovnih učilnic in rekreacijskega kompleksa je bilo mogoče v izobraževanje za poklic miličnika vsako leto sprejeti večje število mladih fantov. V letošnjem letu nameravajo v prvi letnik vpisati 220 novih učencev, ki bodo poleg ozkih strokovnih predmetov poslušali tudi družboslovne, naravoslovne, jezikovne umetnostne in vojaške predmete. S tem si bodo pridobili dovolj splošno izobrazbo, da jim le-ta omogoča nadaljnje šolanje na višjih in visokih šolah. Vse od

prvega razreda se teoretični pouk dopolnjuje in prepleta s praktičnim delom.

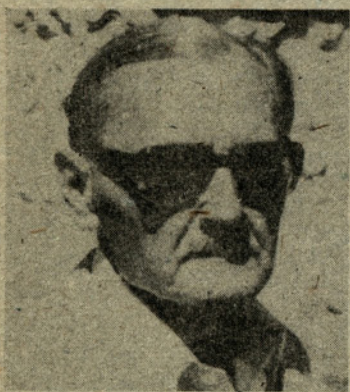
Kdo se lahko prijavi za miličnika — kadeta? Poleg pogojev, ki veljajo za vse srednje šole, obstajajo tu nekatere specifičnosti: Prijavijo se lahko le moški kandidati, ki niso starejši od 17 let in niso v kazenskem postopku, obenem pa morajo imeti pisno privoljenje staršev ali skrbnikov. Vsi učenci živijo v sodobno urejenem internatu in imajo pravico do brezplačnega stanovanja, hrane, uniforme, delovnih in učnih pripomočkov, zdravstvenega varstva, invalidskega zavarovanja in do

denarnega zneska za osebne potrebe. Zelo dobro so v Tacnu organizirali preživljanje prostega časa, saj se učenci lahko vključijo v nekaj več kot trideset interesnih dejavnosti. Proste popoldneve lahko miličniki kadeti preživljajo v urejenih športnih objektih, razvijajo borične veščine, spretnostno vožnjo z motorji, dopolnijo lahko svoje znanje iz radiotelefografije ali pa se odločijo za obisk knjižnice, šolskega televizijskega studija ali kriminalističnega muzeja. Dovolj pestra izbira torej, da je moč zadovoljiti interese vseh tistih, ki se odločijo za šolanje miličnikov — kadetov.

—ij—

IVO KUCHAR

Globoko prizadeti, z bolečino v srcu smo občani občine Žalec in širšega območja sprejeli vest, da Ivo Kuharja ni več med nami. Prišla je nenadoma, saj je še nekaj dni pred tem v okviru Turističnega društva Šempeter snoval nove naloge pri jami Pekel in pri rimskih izkopaninah. Šempeter, občina Žalec in širše območje je z njim izgubilo človeka, ki je ljubil soljudi, naravo in vse lepo. Izgubili smo vestnega in postrvovalnega družbenopolitičnega delavca.

Tovariš Ivo Kuhar se je z vso vsmo vključil v razvoj naše socialistične družbe. Ne le na posameznih delovnih mestih, ampak tudi v Šempetru in v naši občini je mnogo storil za razvoj kraja in občine kot celote. V preteklih treh desetletjih je opravljal številne funkcije v krajevni skupnosti Šempeter,

saj je bil predsednik TVD Partizan, predsednik sveta krajevnega skupnosti, predsednik kulturno-prosvetnega društva Svoboda Šempeter in nazadnje predsednik Turističnega društva Šempeter. V tem času sta Svoboda in Turistično društvo Šempeter prejela nagrado občine Žalec, kar je bila tudi velika zasluga Ilovega prizadevnega dela. Tovariš Kuhar je rad zahajal med ljudi, znal jih je navdušiti za različne akcije. Slehernega dela se je loteval strokovno, organizirano in z občutkom za ohranitev naravnih lepote in umetniških vrednosti, ki jih je ohranjal za sedanjí in bodoči rod.

Njegovo delo pa ni bilo vezano le na Šempeter, temveč tudi na občino Žalec. V različnih skupščinskih organih je opravljal številne zadolžitve predvsem s področja financ, razvoja krajevnega samouprave, kulture in turističnega razvoja. Za bogato delo je prejel številna priznanja, med njimi red dela s srebrnim vencem in od predsednika Tita red zasluga za narod s srebrno zvezdo. Za obsežno delo na kulturnem področju je prejel najvišje občinsko priznanje in sicer Savinovo priznanje in plaketo. Lani pa je prejel zlato značko občine Žalec.

Njegova bogata zapuščina pomeni vsem nam dragoceno izročilo in obvezo, da bomo nadaljevali njegovo delo.

JOŽE JAN

OBJESTNOST MLADOLETNIKOV IZ PETROVČ

Noč pred volitvami je skupina štirih mladoletnikov iz Petrovč in Arje vasi, starih od 14 do 18 let povzročila izgrede, ki je med občani naletel na ogorčenje. Pred osnovno šolo so podrli smreki, ki sta bili pripravljene za označitev volišča, izruvali reflektor pri spomeniku, lotili pa so se tudi avtobusne postaje. Ne glede na to, da so pustili pod vplivom alkohola, gre za nerazumljivo objestnost in obnašanje, ki presega vse meje; za mladoletnike pa so odgovorni njihovi starši. Vest o izgredu se je hitro razširila, posamezniki so za to dejanje obdolžili delavce iz Kosova, kar kaže na nestrpen odnos do njih. Ob tem se kaže zamisliti, vsekakor pa je vsaka prehitra in nepreverjena obsodba neodgovorno dejanje.

jk

Kdo bo presekjal gordijski voz?!

Devet družin v Grizah si že več let brezuspešno prizadevajo dobiti cestno povezavo.

Devet družin, ki so si že pred leti zgradile svoje domove nad idiličnim potokom v Grizah, se že več let bori za cestno povezavo od svojih hiš do glavne ceste, ki je speljana vsega pol streljanja na drugem bregu potoka. O njihovem problemu se je zvrstilo nič koliko razprav in pri tem so krajin večkrat prekrizali kopja, pa nič.

Problem je v tem, ker lastniki zemljišča in to še posebej velja za posestnika G., po katerem zemljišču je speljana sicer že stara cesta, omenjenim družinam na drugi strani potoka odreka pravico do uporabe in se pri tem sklicuje na svojo lastniško posest. Ne pomagajo ne dobronamerni predlogi ne prošnje; mož meni, da ima svoj prav, prizadeti krajin pa tudi ne morejo s helikopterjem preletavati njegovega zemljišča in tako bi lahko govorili, o izkopani bojni sekiri.

Da bi problem nekako razrešili, je krajevna skupnost Grize že pred časom naročila pri Zavodu za načrtovanje v Žalcu projekt za izgradnjo nove ceste.

Računali so, da bo tako ostal volk sit in koza cela, a so se usteli. Lastniki zemljišča, po katerem naj bi tekla cesta, so se

temu uprli in sedaj vsa zadeva počiva. Vse kaže, da nihče ni voljan presekati tega gordijskega voza, pa čeprav problem dobiva nove razsežnosti. Da bi bila mera nejevolje polna, lastnikom omenjenih hiš branijo vožnjo tudi po zgornji cesti, ki je speljana čez hrib. Posamezniki so kratkomočno čez cestišče zabili kole.

Tako res ni moč naprej. Gordijski voz bi bila dolžna pre-

sekati krajevna skupnost Grize, vendar vse kaže, da si prizadevajo ta problem odriniti v pristojnost občinske skupščine.

Na rob bi zapisali le še to, da v tem primeru ne moremo govoriti o razumevanju in še manj o dobrih sosedskih odnosih krajanov, ki živijo pod streho ene krajevnega skupnosti. Doklej tako?

LOJZE T.

CENTER ZA USMERJENO IZOBRAŽEVANJE ŽALEC Ul. Ivanke Uranjek 6 ŽALEC

razpisuje prosta dela in naloge

- učitelja telesne vzgoje s polnim delovnim časom,
- učitelja obrambe in zaštite s polovičnim delovnim časom,
- dveh učiteljev strokovno teoretičnih predmetov s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoj za sprejem je visoka izobrazba ustrezne smeri v skladu z zakonom o usmerjenem izobraževanju. Prijave z dokazili o strokovnosti sprejemajo 15 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30-dnehi po sklepu sveta Centra.

Poudarek izobraževanju

Čebelarstva zveza Žalec združuje deset družin z okoli 200 čebelarji. Na zadnji skupščini so pretehtali, kar so v preteklem letu naredili in si postavili naloge za tekoče leto. Obsežni poročili predsednika skupščine čebelarstva zveze Žalec Antona Rozmana in predsednika izvršnega odbora Mira Korošca izražata, da je bila zveza zelo delovna. Posebno pomembni so na nov Čebelarstvom šempeterske družine v Martjakih, ki ga bodo poimenovali po pokojnem predsedniku Pavletu Rozmanu. Ta je imel pri gradnji doma posebno veliko zaslugo.

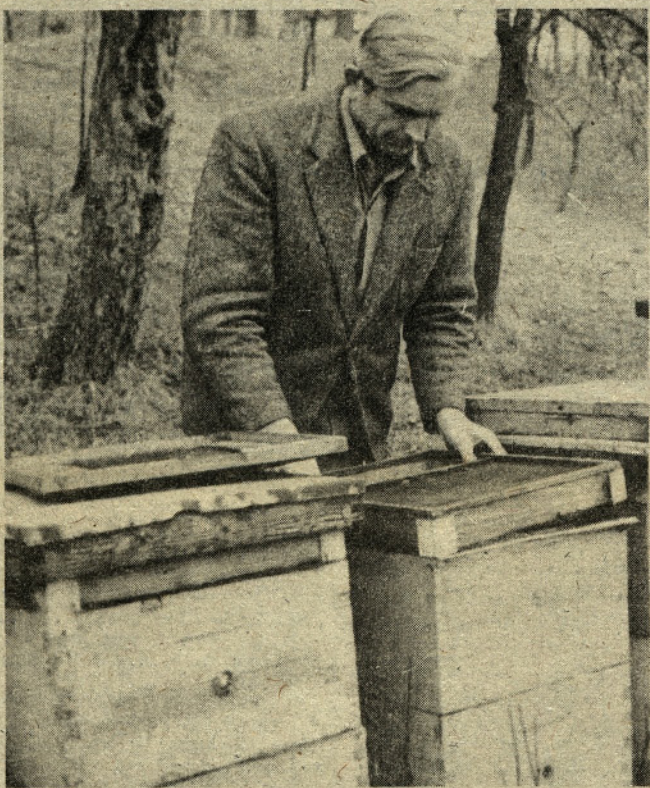
Čebelarji si želijo, da bi na našem področju čebelarstvo dobilo mesto, ki ga je nekoč že imelo. Zato spodbujajo ustanavljanje čebelarstevskih krožkov po osnovnih šolah. Lani jih je delovalo že osem. Zavedajo se tudi pomena izobraževanja, zato so organizirali več predavanj. Ugotavljajo pa, da so slabo obiskana in da nanje hodijo vedno le isti čebelarji. To jih

še posebno skrbi, saj nekatere kužne bolezni delajo med čebelarji prave pomore, ki bi jih bilo mogoče z ustreznim znanjem in ukrepi preprečiti.

V lanskem letu so se čebelarji soočili še s pomanjkanjem paše. To bi lahko rešili z dogovorom s Hmezdodom in Gozdnim gospodarstvom Celje, TOZD Žalec. Mnogo skrbi jim je povzročalo tudi pomanjkanje sladkorja za dohranjevanje čebel. Kot pravijo, se pristojni ne zavedajo, da tako pomanjkanje lahko pomeni le smrt za čebele, za kar pa gotovo ni opravičila.

Delovni načrti za letošnje leto so usmerjeni k reševanju teh problemov. Radi bi povečali članstvo, predvsem pa pritegnili čebelarje, ki še niso člani in tudi v drugih šolah vzbudili zanimanje za čebelarstvo in seveda tistim čebelarjem, ki menijo, da o čebelah vedo dovolj, dokazali, da so predavanja koristna.

T. TAVČAR

Pavle Rozman pri urejanju panjev

KDO NAJ SKRBI ZA ČISTOČO?

V Zabukovici so po dolgoletnem čakanju končno zgradili avtobusno postajo. Prvo navdušenje in skrb zanjo pa sta kaj kmalu splahnela. Sedaj je največje vprašanje, kdo bo postajo čistil? Ali je za to res dolžna poskrbeti predsednica vaškega sveta, ki jo je sram, da je okolje, v katerem živi, tako zanemarjeno. Ali pa je to stvar dogovora krajanov, ki bi vsi skupaj lahko boljše skrbeli za red in čistočo. Droben problem, ki veliko pove!

–fi

Občni zbor društva upokojencev

Društvo upokojencev v Žalcu je pripravilo na svojem občnem zboru tudi krajši kulturni program. V počastitev dneva žena. V njem so sodelovali učenci osnovne šole Ljube Mikuš iz Žalca in pevski zbor upokojencev in invalidov.

Društvo ima 1014 članov, med njimi devet kmetov. Samo lani se je na novo včlanilo 75 članov. Izvršni odbor si prizadeva, da bi upokojencem ublažili veliko podražitev življenjskih stroškov. Meni, da bo predvsem tistim z najnižjimi dohodki potrebno zvišati pokojnine, čeprav društvo pri tem nima odločilne besede. Sredstva za delovanje pridobiva društvo s članarino, z dotacijo Zveze društev upokojencev, nekaj pa doprineseta tudi bifeja v društvenih prostorih.

Društvo deluje po sekcijah. Najbolj delavni so planinci, strelci in kolesarji. Za rekreacijo

Zlata značka za lovce na Polzeli

Na redni letni skupščini so se pred dnevi zbrali člani Lovske družine Polzela, ki vključuje tudi lovce iz KS Šempeter in Andraž. Poročilo, ki ga je podal dosedanji predsednik Filip Zvršnik, pravi, da so v preteklem letu uspešno delali. Predvsem so gojili divjad, ki je trenutno v upadanju, urejevali so krmišča za fazane in jerebice in dokončno uredili lovski dom, pri čemer so opravili lovci več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur.

Izvolili so tudi novega predsednika. To je Jože Gosak, ki je spregovoril o nalogah, ki jih čakajo v letošnjem letu. Med pomembnejše sodijo gojitev nizke divjadi, ureditev remiz na nerodovitnih tleh in priprava več predavanj.

Ob koncu je predsednik IS občine Žalec Jože Jan LD Polzela za uspešno delo izročil zlato značko občine Žalec. (na sliki)

T. TAVČAR

Ni vse zlato, kar se sveti

Vse kar je črno, pa tudi ni premog, čeravno se nam črno dela pred očmi, ko zanj plačujemo račune. Posebno poglavje pa je, kako priti do njega. Velika sreča je imeti znanca z rudarsko izkaznico, ki jo moraš presneto preplačati. Ki jo vse to urejeno in se obenem že veseliš, da boš preživel zimo in preganjal revmo na toplem, sledi prenekaterega razočaranja. Sicer je pravi praznik, ko se pojavi pred domačimi vrati tovrnjak, poln črnega bogastva in sosedje skodoželjno pogledujejo nanj, toda ob spravljaju v domačo klet ostane zunaj kar zajeten kup laporja. Pogledi sosedov niso več takšni skodoželjni, pomalem se kar nasmiha.

Še dobro, da ne vedo tudi za to, kako ti velik črni kosi, težki kot svinčec, v peči samo malo spremenijo barvo, haska pa od njih ni prav nobenega. Počasi se spreminjajo v kupe pepela, ki polnijo smetnjake. Še dobro, da se nam temperatura dvigne že pri opravljanju vseh teh del, sicer bi nam pa res trda predla. Sosed Vinko pravi, da je ta naš premog okamenela smrekova smola, meni pa se zdi, da je to smola predvsem za naše žepe. Kot je smola tudi to, da je pred leti speljan plinovod skozi našo dolino šel kar mimo nas. Tako smo vsi tisti, ki smo neko-

liko v zaostanku s časom in še nismo prešli na tekoča goriva, kar lepo ostali pri našem starem trdem gorivu. Vse bi bilo lepo in prav, če le ne bi tako težko prišli do njega. Ali res ne gre brez poznanstev in prekupčevanja? Po svobodi so bili težki časi in težave s premogom smo reševali z udarniškim delom, tudi danes bi se jih lotili na ta način, le da bi odpravili vse nepravilnosti v zvezi z njim.

A. ŠTORMAN

POROČILO TAKO – KAJ PA V RESNICI?

Na nedavni skupščini je podala svoje poročilo komisija za preventivno in varstvo v cestnem prometu. Ni kaj reči, poročilo je v redu pripravljeno. Toda, ali je vanj tudi vse zajeto? V krajevni skupnosti Grize pravijo, da so že pred letom zaprosili komisijo za pomoč pri ureditvi nekaterih problemov, ki ogrožajo varnost v prometu. Tako za cesto Grize – Zabukovica, ki vodi mimo Goropevske, za priključek na cesto v Kurji vasi od Matijeveca in še veliko podobnih primerov. Krajevna skupnost pa do danes še ni dobila odgovora na prošnje, da o pomoči sploh ni govoriti. Nekaj pa so vendar naredili. Postavili so tablo „GRIZE“ in to v Migojnicah. Tako, da se Migojničani sprašujejo, kje v resnici živijo: v Migojnicah ali v Grizah. In kako naj to razlože prišlecu, če še sami ne vedo, pri čem so!

–fi

10-LETNI JUBILEJ

V minulih dneh je Planinsko društvo Prebold praznovalo 10-letnico obstoja. Zaključilo se je desetletje neutrudnega, zagnanega in bogatega društvenega življenja, ki je društvo postavilo v ospredje množične rekreativne dejavnosti v krajevni skupnosti. To je kratka karakteristika široke palete aktivnosti, dela in ustvarjalne moči tega društva.

Na domu pod Reško planino, ki so ga obnavljali in urejali vse od leta 1972, so pripravili svečano sejo, na kateri so izrekli vso zahvalo dosedanjemu predsedniku Adiju Vidmarju. Krajin Marije Reke pa so mu v zahvalo za njegovo prizadevanje pri obnovitvi nekdanje šole, ki je kraju prinesla nov utrip življenja, podarili sliko s planinskim motivom. Ob tej priliki so zaslužnim posameznikom izročili jubilejna priznanja. K pristni planinski domačnosti je pridral svoje še pevski kvintet iz Braslovca, navdušen planinski prijatelj Lejko Strnad pa je društvu ob jubileju podaril v les vgrajeno stensko uro.

D. NARAGLAV

Izbrali smo najboljšo krajevno skupnost

Partizan Slovenije je v letu 1981 organiziral republiško akcijo, izbiramo najboljšo krajevno skupnost v športni rekreaciji v letu 1981. Potekala je v vsej Sloveniji in zajela večino občin oz. krajevnih skupnosti. V naši občini je tekmovalno kultura pri predsedstvu OK SZDL v sodelovanju s TKS Žalec.

Že naslov akcije pove, da je poudarek dan športno-rekreativni dejavnosti. Glavni namen akcije je namreč spodbuditi čim več delovnih ljudi in krajanov, da se aktivno vključijo vanjo. Partizan Slovenije je izdelal tudi poseben točkovnik, po katerem se točkuje udeležba krajanov v teh aktivnostih. Točkuje se tudi število športno rekreacijskih objektov, število telesnokulturnih organizacij in društev v krajevni skupnosti, razpoložljiva finančna sredstva in seveda število ljudi, ki se z organiziranjem športne rekreacije ukvarjajo poklicno ali amatersko; točkuje se tudi izobraževanje vaditeljev, učiteljev in sodnikov.

V naši občini, ki po športno rekreativni dejavnosti vsekakor spada med vodilne v republiki, z odzivom krajevnih skupnosti ne moremo biti zadovoljni. Ne zato, ker je vprašalnike izpolnilo le 13 krajevnih skupnosti od 20. Glede na ostale občine to verjetno niti ni tako malo, pa vendar smo prepričani, da bi lahko bilo bolje. Marsikatera krajevna skupnost, za katero vemo, da ima razvito športno rekreativno dejavnost; vprašalnika sploh ni vrnila. Postavlja se vprašanje, kaj oz. kako delajo komisije za šport in rekreacijo pri svetih KS? Še posebej preseneča, da vprašalnika ni vrnila KS Žalec, ki ima zelo razvito športno rekreativno dejavnost.

Svet za telesno kulturo pri predsedstvu OK SZDL Žalec je v januarju organiziral posvet s predsedniki teh komisij, na katerem je predstavnik Partizana Slovenije Jože Malič pojasnil,

kako se izpolnjujejo vprašalniki. Pa vendar ugotavljamo, da kljub razviti telesnokulturni dejavnosti odgovorimo takoj, ko je treba kaj napisati, izpolniti vprašalnik. Ze res, da imamo administrativnega dela dovolj v službi, kot delegati, vendar pa moramo imeti neko osnovo za oceno celotne dejavnosti.

Zapisali smo že, da je vprašalnike vrnilo trinajst krajevnih skupnosti. Da bi lahko čim bolj objektivno ocenjevali dejavnost vseh, smo se odločili, da jih razdelimo v tri skupine. V prvi skupini so KS, ki imajo do 1000 prebivalcev: Andraž, Gomilsko, Vrbje, Letuš; v drugi tiste, ki imajo od 1000 do 2000 prebivalcev: Galicija, Liboje, Tabor, Vinska gora; v tretji pa tiste, ki imajo več kot 2000 prebivalcev: Braslovče, Petrovče, Polzela in Prebold.

Naknadno je vprašalnik poslala tudi KS Griže, vendar ga žal nismo mogli več upoštevati.

Pri ocenjevanju smo upoštevali tudi poročila o delu v letu 1981, programe dela za tekoče leto in poročila o posameznih akcijah, ki jih organizatorji pošiljajo na TKS. Upoštevajoč navedene kriterije, je komisija izbrala najboljše krajevne skupnosti v športni rekreaciji in sicer: v skupini do 1000 prebivalcev - krajevno skupnost Andraž, v skupini do 2000 prebivalcev - krajevno skupnost Vinska gora in v skupini nad 2000 prebivalcev - krajevno skupnost Prebold.

Omenjene tri krajevne skupnosti smo predlagali Partizanu Slovenije v širši izbor za najboljšo krajevno skupnost Slovenije v letu 1981, v ožji izbor pa smo predlagali krajevno skupnost Prebold.

Priznanja vsem prvouvrščenim ekipam bomo podelili meseca aprila na podelitvi priznanj najbolj prizadevnim telesnokulturnim delavcem naše občine. Svečanost pripravlja TKS Žalec.

K. MARKOVIČ

Memorial Vlada Vebra

Smučarski klub Žalec je organiziral smučarsko tekmovalno v veleslalomu za memorial Vlada Vebra. Tekmovalna se je udeležila preko 100 tekmovalcev iz društev Partizan in smučarskih klubov občine Žalec. V posamičnem in ekipnem tekmovalstvu so se pomerili pionirji in pionirke, mladinci in mladinke, mlajši in starejši člani in članice ter veterani.

Predsednik smučarskega kluba Žalec Rado Rotar je ob otvoritvi tekmovalnega spregovoril o liku Vlada Vebra, ki je vse svoje življenje posvetil razvoju telesne kulture in še posebej smučanju v občini in Žalcu. Vlado Veber je bil funkcionar

FIS, zmagovalec šarplaninskega pokala, smučarski učitelj in trener ter ustanovitelj smučarskega kluba Žalec.

Memorialni prehodni pokal je osvojil smučarki klub Prebold. Med posamezniki so zmagali: pionirji: Boštjan Verdnik (Griže), pionirke: Danica Škoflek (Vinska gora), mladinke: Špela Baudek (Žalec), mladinci: Dušan Čater (Žalec), mlajše članice: Marija Urankar (Tabor), starejše članice: Danica Turnšek (Griže), mlajši člani: Karli Satler (Prebold), starejši člani: Tomaž Vozlič (Prebold) in veterani: Andrej Briner (Prebold).

jk

ROKOMETAŠI BORCA iz BANJA LUKE v ŽALCU - Rokometiški večkratni državni prvak Borca iz Banje Luke so se pred nadaljevanjem državnega prvenstva teden dni pripravljali v Žalcu. S pogoji za trening so bili zelo zadovoljni, še posebej z gostinskimi uslugami v hotelu Golding-Rubin. Med treningom so odigrali tekmo z Minervo, ki je privabila mnogo ljubiteljev rokometu. Posebno zanimanje sta vzbudila bivši reprezentant in član zlate ekipe iz olimpijskih iger Popović ter član srebrne reprezentance iz svetovnega prvenstva Elezović.

Športna rekreacija - približana kmečkemu prebivalstvu

Specifično delo na področju športne rekreacije in tekmovalnega športa je značilno za društvo Partizan Andraž, ki je pred dnevi pripravilo programsko konferenco.

Z načrtnim delom v preteklih letih je društvo uspelo približati rekreacijo pretežno kmečkemu prebivalstvu. Kljub začetnim pripombam češ, da je fizično delo na polju zadostna rekreacija, jim je uspelo pritegniti na trim akcije, pohode in igrišča vse večje število krajanov, tudi starejših.

Doseženi rezultati so spodbudni, hkrati pa pomenijo obvezo za nadaljnje delo, saj je potrebno poiskati oblike, ki bodo zadovoljile večino interesov krajanov.

V tekmovalnem športu gre pohvaliti rokometni klub Savinjska Andraž, ki se je iz rekreacijskega igranja ženskega rokometu izpred osmih let uspel z igralkami in trenerskim kadrom uvrstiti v enotno republiško člansko ligo.

Pomembno je, da je ekipa homogena, čeprav jo sestavljajo dijakinje, delavke in kmečka dekleta. Za obstoj ženskega rokometu v Andražu ni bojzani, saj pričenjajo trening že s pionirkami.

Konference so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, kar je tudi odraz priznanja Partizanu za opravljeno delo.

D. UMBREHT

Program prireditvev za leto 1982

Komisija za šport in rekreacijo v krajevni skupnosti Prebold je kot prva dosedaj izdala program prireditvev za leto 1982, v kateri strnjeno napoveduje programe dela in prireditvev vseh dvanajstih društev in organizacij. To pa je dokaz več, da je delo na področju športne rekreacije v omenjeni krajevni skupnosti povezano, hkrati pa prevladuje zanimanje, da bi se čimveč krajanov udeležilo predvidenih akcij. Težiče pozornosti je namenjeno občinskim akcijam, še posebno tistim, ki obujajo tradicijo NOV in NNNP ali Telesna kultura v obrambi domovine. Velik poudarek pa je

namenjen tudi republiški akciji Tekmovalna med krajevnimi skupnostmi.

Program zajema posamezne aktivnosti po mesecih in navaja organizatorje in ostale prireditelje, šolanje kadrov v tekočem letu ter program adaptacij in d ograditev novih telesnokulturnih objektov v krajevni skupnosti, kjer bo od 60-70 odstotkov dela opravljenega prostovoljno.

V krajevni skupnosti Prebold so združili sile na področju rekreacije in prav bi bilo, da jim sledijo ostale krajevne skupnosti.

-fj

Rekreacija žensk v Taboru

Že dve leti se žene in dekleta zbiramo dvakrat tedensko v domu Partizan, kjer imamo rekreacijo. Prepričane smo, da ženska poleg obilice dela na kmetiji, v tovarni in doma potrebuje tudi trenutek prostega časa, ki ga lahko posveti rekreaciji. V Taboru se tako zbiramo kmečke ženske, tovarniške delavke, uslužbenke, gospodinjice, dijakinje; starejše in mlajše. Približno dvajset nas je, poprečna starost pa je 35 let. Zdi se nam, da ima prav to svoj dodatni čar. Vse poskušamo narediti vaje, ki nam jih pokaže vadiateljica Marinka Urankar. Dodamo tudi svoje vaje in poskrbimo za sproščen smeh. Tako po polni uri razgibanja nismo utrujene. To je ob premagovanju

dnevni naporov za vse nas čas sprostitve in razvedrila.

Zadnje zimo smo imele probleme z ogrevanjem dvorane, vendar smo vztrajale tudi v neogrevani. V kratkem bomo pripravile pohod na enega od sosednjih hribov ter rekreacijsko kolesarjenje, sezono pa bomo zaključile z družabnim srečanjem.

Za naslednjo sezono načrtujemo še večjo množičnost, boljše organiziranost, pripravile pa bomo tekmovalno in družabno srečanje s podobnimi rekreacijskimi skupinami sosednjih krajevnih skupnosti ter nadaljevale z letošnjimi aktivnostmi. Zato dekleta in žene, pridružite se nam. Ne bo vam žal.

VIDA SLAKAN

Tenis ni privilegiran šport

V tem času, ko društva in organizacije na svojih letnih konferencah ocenjujejo delo v preteklem obdobju, je tudi Teniški klub Žalec, ki deluje v okviru TVD Partizana Žalec, pripravil svojo konferenco. Izvzenela je v oceni dosedanjega dela in v načrtih za prihodnje.

Da postaja tenis vse bolj množičen šport, dokazuje tudi število članov, saj je v Žalcu v omenjeni klub včlanjenih kar 120 članov. Tudi v bodoče bodo dajali poudarek pridobivanju novih članov, saj želijo dokazati, da tenis ni šport posameznikov, marveč, da ga lahko igra vsak, ki je za to pripravljen; po urniku in pravilih, ki so jih v ta namen pripravili, pa je to tudi izvedljivo. Vso skrb bodo posvečali organizaciji teniških šol, skrbeli bodo torej za strokovne kadre, kar pa naj bi bila osnova za tekmovalni del. Že v letošnjem letu se bodo vključevali v regijsko tekmovalništvo, želijo pa sodelovati tudi v republiški ligi. Poleg tega bodo

pripravili vrsto klubskih tekmovalnih.

Kritično so ocenili delo Teniške zveze Slovenije, ki se ne zanima za njihovo delo in probleme. Pripombo, da bi tudi nekateri kraji v naši dolini radi imeli teniška igrišča, so ovrgli, češ da niso dovolj le sredstva za njihovo izgradnjo, marveč je potrebno tudi veliko dela za njihovo vzdrževanje in izkoriščenost. Da pa je to mogoče, dokazujejo prizadevni telesnokulturni delavci v Vinski gori, kjer nameravajo še v letošnjem letu dograditi teniško igrišče. Vse to dokazuje, da se ob pripravljenosti in dobri volji najdejo tudi sredstva za izgradnjo omenjenih objektov.

Vse priznanje teniškiemu klubu za delo, napredek in popularizacijo tenisa v Žalcu pa so na konferenci izrekli tudi predstavniki iz Celja in Titovega Velenja ter predsednik krajevnega konference SZDL Žalec Slavko Galof.

V. C.

KK „Tekstilna“ Prebold

Kegljaški šport sodi med tiste vrste športa, kjer lahko, ne oziiraje se na leta, vsakdo aktivno sodeluje. Prav to dejstvo združuje ljubitelje kegljanja vseh starosti in nemalokrat so med njimi tudi upokojenci.

V izrednem razmahu v tovrstnem športu so keglaški klubi, med katerimi je tudi klub „Tekstilna“ Prebold. Pred dnevi so imeli občini zbor in ob tej priložnosti smo njihovega predsednika Francija Divjaka povprašali o njihovem delu in uspehih. Povedal nam je, da njihov klub deluje že dve leti, so pa v tem času dosegli kar precejšnje uspehe. Vzrok za to je tudi veliko zanimanje mladih za tovrstno udejstvovanje, pohvaliti pa velja Tekstilno tovarno Prebold, ki je prevzela pokroviteljstvo nad klubom in je s tem odprla vrata za uspešno delo kluba in njegovega nadaljnjega razvoja.

V letu, ki je za nami, ste dosegli lepe uspehe in s tem potrdili, da nekaj pomenite tudi v tekmovalnem smislu. Kje je ključ teh uspehov?

V klubu delujeta članska in mladinska vrsta, obe štejeta preko 40 članov. Dobri pogoji za trening na keglišč u Hotela Prebold so nam omogočili uspešne treninge in tako rezultati niso izostali. Zlasti velja to za mladince, ki so se uvrstili na državno prvenstvo, potem ko so zasedli na regijskem tekmovalstvu prvo in na republiškem tekmovalstvu tretje mesto. V Kolašinu, v Črni gori, so na državnem prvenstvu zasedli odlično osmo mesto. Med posamezniki velja omeniti Mitjo Cilenška, ki je na državnem prvenstvu v Zagrebu zasedel 14. mesto in tako ekipnemu uspehu iz Črne gore dodal še svoj uspeh.

„Mladincev torej vse priznanje, kako pa je bilo s člansko vrsto?“

„Člani se zaradi veliko večje konkurence seveda ne moremo pohvaliti s takimi uspehi, vendar smo bili tudi mi aktivni. Sodelovali smo na regionalni ligi in zasedli drugo mesto med enajstimi klubi. Posamezniki in pari so se udeleževali regijskih tekmoval, vendar vidnejših rezultatov ni bilo. Dokaj uspešni pa smo bili na prvenstvu v borbenih igrah za pokal maršala Tita, kjer smo dosegli peto mesto.“

„Skrb za strokovne kadre je ena bistvenih nalog vsakega društva, kako je s tem pri vas?“

V klubu imamo trenutno osem sodnikov kegljanja, enega republiškega sodnika in tri inštruktorje kegljanja. Stremimo za tem, da bi se ta številka v letošnjem letu še povečala, saj se zavedamo, da uspeh v mnogem zavisi tudi od tega.

„In kakšen je vaš program za letošnje leto?“

V prvi vrsti želimo vključiti v svoje vrste kar največ članic in s tem organizirati žensko tekmovalno vrsto, povečati želimo število strokovnega kadra ter se udeleževati vseh tekmoval na občinski, regionalni in republiški ravni. Poleg tega pa želimo organizirati tekmovalništvo ob posameznih priložnostih na kegliščju v hotelu Prebold.

-dar

Keglaški Tekstilna

Množica, ki obvezuje

Na nedavnem občnem zboru Planinskega društva Zabukovica se je zbral več kot 160 članov društva. Ob tej priliki so pripravili tudi razstavo transverzalnih značk in prodajno razstavo planinske literature, poudarili pa so številne aktivnosti, katerih odraz so tudi informacije v raznih glasilih. Društvo je zabeležilo 62 različnih akcij, v katerih je sodelovalo 2538 članov; le-ta pa zajemajo predavanja, tekmovalništvo, kresovanja, številne pohode po poteh NOB, orientacijska tekmovalništva in druga. Ne gre prezreti tudi podatka, da so v lanskem letu člani osvojili 420 različnih transverzalnih značk. Delo društva se vedno bolj usmerja v organizacijo združenega dela, v šole in

različne sekcije, povezanost pa se kaže tudi v skupnih akcijah, kot so: srečanje na Brnici, kjer so se srečali delavci, krajanji in planinci; pohod po poteh krajevnih skupnosti Griže, kjer je pionir stopal ob borcu, krajan ob članu ZRVS itd. Razveseljivo pa je tudi to, da so zlasti aktivni najmlajši člani. Tako so pionirji v preteklem letu pripravili kar 50 akcij.

Ob zaključku so izvolili novo vodstvo, ki ga je prevzel Matija Kajtna. Med gosti, ki so pozdravili navzoče, pa so bili tudi Lilo Škerbinek, predsednik IO Planinske zveze Slovenije, Božo Jordan, predsednik IO TKS in drugi.

-fj

Na sredini Vlado Veber kot delegat svetovnega pokala v Jasni.

Da ne pozabimo!

Letos poteka 140 let, od kar je Franc Žuza leta 1842 odprl v Žalcu manjšo pivovarno. Hmelj kot osnovo pivovarstva pa omenja Anton Breznik Benificent iz Žalca v svoji „Večni pratiki od gospodarstva“, ki jo je izdal leta 1789.

Leta 1889 je Simon Ku-kec, sin vdove po Francu Žuži (po domače Kolenc) kupil celotno posestvo skupaj s pivovarno. Simon Ku-kec je bil po rodu iz Sežane. Kot železničar je veliko potoval in se končno ustavil v Žalcu. Na svojih potovanjih je verjetno spoznal češko pivovarstvo, zato je v letih 1891/92 pivovarno moderniziral, v Žalec pa je pripeljal tudi češke pivovarske mojstre. Bil je začetek procesa združevanja slovenskega hmeljarstva in pivovarstva, pa tudi idejni oče delniške družbe „Združeni pivovarni Žalec-Laski trg“, ki je bila ustanovljena leta 1903. Dokument iz leta 1908 dokazuje, da je bilo to edino narodno pivovarniško podjetje, to je prva slovenska akcijska družba ali prvo večje narodno industrijsko podjetje.

Med začetnike pivovarstva v Laskem štejejo Franca Gayerja, ki je leta 1825 uredil majhno pivovarno v „Špitalu“ (sedanji hotel Savinja). Leta 1839 je odkupil pivovarno Gustav Uhlich, leta 1866 pa češki pivovarnar Larisch, ki je še istega leta zgradil modernejšo pivovarno pod šmihelskim hribom. To pivovarno je leta 1889 na javni dražbi kupil Simon Ku-kec, takratni lastnik pivovarne v Žalcu, ki je povečal proizvodnjo piva na 35.000 hl. od prejšnjih 3000 hl.

Leta 1903 je obe pivovarni prepustil delniški družbi v Ljubljani. To je bilo močno gospodarsko podjetje, ki je bilo krepko v rokah naprednjakov. Kuček je spoznal

vrednost termalne vode v Laskem in vrednost savinjskega goldinga. Začeli so variti novo „termalno pivo Laško“.

Predvsem pa velja poudariti, da sta laška termalna voda in savinjski golding ponela sloves piva in hmelja širom po svetu. Na svetovnih razstavah v Londonu, Parizu, Barceloni, Dunaju in Budimu sta bila pivo in hmelj vedno ugodno ocenjena. Oméniti velja, da je pivo leta 1901 prejelo nagrado francoske vlade.

Pivovarstvo in hmeljarstvo sta odigrala tudi veliko vlogo v odporu proti nemškemu „Drangu nach Osten“ v Savinjski dolini in Laskem. Po-

vezava s Česko je krepila nacionalno zavest, zato je bila delniška družba Nemcem trn v peti.

Že pred prvo svetovno vojno se je proizvodnja vedno bolj koncentrirala v Laskem, po končani vojni pa so v Žalcu delali le še slad, dokler leta 1924 niso ukinili tudi te proizvodnje. Po nekaterih virih naj bi stroje in poslopje prevzela pivovarna Union, ki je stroje prodala v Srbijo. Prostore so kasneje uporabljali za hmeljsko preparacijo, leta 1939 pa je v njih začel delati Juteks.

Takole je leta 1908 izgladal oglas za ponudbo piva iz žalske in laške pivovarne.

Svoji k svojim!

Edino narodno pivovarniško podjetje!

Delniška družba

združenih pivovaren Žalec in

laški trg v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo izbornega marčnega in bavarskega piva iz pivovaren Žalec in laški trg vsem p. n. krčmarjem, hotelirjem, restavracijam in kavar- narjem ter slavnemu občinstvu v mnogobrojna naročila.

Točna postrežba.

Družba se je potrudila urediti svoji pivovarni na najmodernejši način s tem, da si je omislila na laškem popolnoma nove stroje, posebno stroje za umetno hlajenje vlečnih klet in urečnic v zvezi s strojem za izdelovanje ledu — vse po najnovejšem sistemu; postavila je v obeh pivovarnah nove steklenice z najnovejšimi snažilnimi in naplinitimi stroji, napravila v Žalcu moderne vlečalne kleti z novimi lesenimi ter si v surho povzdigne narodnega podjetja in zboljšanja domačega ... piva nabavila tudi najboljše vrste surovin ... Tako popolnoma moderno preustrojeni in z novejšimi stroji opremljeni pivovarni proizvajalec budi najboljše pivo, tekmovalci z usako tordko in prekašali vsa druga enaka podjetja ter delali časi domači industriji.

Prva slovenska akcijska družba. — Prvo večje narodno in- dustrijsko podjetje. — Edina narodna pivovarna na Štajerskem.

Vse večja razgibanost gasilskih društev

Na letnem občnem zboru Občinske gasilske zveze Žalec so po ugodni oceni aktivnosti v preteklem obdobju sprejeli program dela za tekoče leto, upr- avili volitve v zvezi s spremembo statuta in podelili republiška in občinska priznanja za delo v gasilstvu.

Dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku Francu Jeleni so se lepo zahvalili za njegovo vse- skozi uspešno delo ter hkrati za novega predsednika izvolili Jo- zeta Kudrfa.

Ko so razpravljali o stanju in delovanju Občinske gasilske zveze in gasilskih društev, so ugotavljali, da se je stanje po- žarnega varstva, kljub nekate- rim slabostim, izboljšalo. Veči- na gasilskih društev posveča vso skrb izpolnjevanju društvenih obveznosti in to na področju strokovne vzgoje članstva, na- bave opreme, tesnejšega sodelo- vanja v krajevnih skupnostih in na področju civilne zaščite.

Programska strokovna tek-

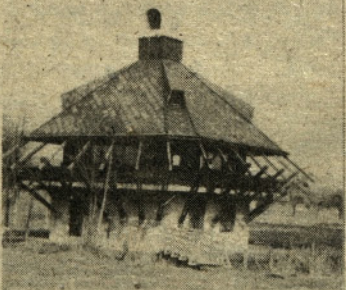
movanja so med gasilci iz leta v leto bolj množična in kvalite- tna. Veliko sta veselje in množič- nost v vrstah mladine.

Uspešni so bili tudi v pre- ventivni vzgoji, saj so v okviru CZ izvedli številna predavanja po KS, v šolah in delovnih organizacijah.

Ob številu in vzrokih požarov se vedno znova srečujejo s slabo požarnovarnostno kulturo ob- čanov — odraslih in otrok. Nuj- na bi bila boljše informiranost s pomočjo tiska, radia in televi- zije.

Akcija NIČ NAS NE SME PRESENETITI, v kateri aktiv- no sodeluje tudi gasilstvo, teče že nekaj let. Če te ugotovitve na kratko strnemo v nekaj stav- kov, bi zapisali, da je občinska gasilska zveza s svojimi društvi v glavnem izvedla vse zastavljene naloge programa. Na rob bi zapisali še to, da je imelo pred- sedstvo šest sej; 11 rednih in eno izredno pa je imel sekretari-

at. In še nekaj številok: v okviru Občinske zveze deluje 36 pro- stovoljnih in šest industrijskih gasilskih društev, v njih je 1793 aktivnih članov, od tega je 279 žensk ter 784 pionirjev in mla- dincev.

ZAKAJ PRAZEN OBJEKT?

Že nekaj let pri ribogojnici v Vrbju sameva prazen objekt ki ga že načenja zob časa. Mnogi ga imenujejo ribja restavracija, menda je v ta namen bil tudi grajen. Daleč naokoli ni tako lepega objekta, pa tudi ne pri- merne za to zvrst gostinske in turistične ponudbe. Prav ne- razumljivo je da delovna organi- zacija Gostinstvo in turizem, ki je v sestavi SOZD-a Hmezd, ne aktivira tega objekta. V jav- nosti je veliko zanimanje in pričakovanj za to zvrst gostin- ske dejavnosti, saj bi pomenila pomembno popestritev. Morda bi lahko to storili prav v letoš- njem letu, ko Žalec praznuje 800-letnico in ko bo v krajevni skupnosti Vrbje občinski praz- nik.

Občni zbor so pozdravili pionirji gasilci

NOVOSTI SPOMLADANSKE MODE

Smo tik pred tem, ko bomo odložili plašče, puloverje in tež- ka oblačila in se zamislili nad spomladansko garderobo. Go- tovo že vneto brskate po revijah in razmišljate o tem, kaj bi izbrale, da bi bilo hkrati modno in udobno. Revije ponujajo za letošnjo pomlad romantične obleke in bluze z bogatimi vo- lani in grobimi čipkami, krila pa so zelo široka, čim širša. Zanimivi so predvsem rokavi. Ti

Šik BOUTIQUE ŽALEC

so zelo nabrani, napihnjeni. Ma- terial je kompakten, da poudari kroj rokava.

Posebej bi vam rada pred- stavila hlače, ki jih letošnja pomlad največ ponuja. Svojo osnovno linijo so skoraj izgubi- le. Vse bolj so krila kot pa hlače; torej hlačna krila vseh dolžin, od najkrajših nad koleni pa vse do gležnjev. Imajo veliko gub, v glavnem nezalikane, naj- več pa jih je spodaj stisnjenih v pumpanice. Zelo elegantni ali zelo športni pa so kostimi z bermuda hlačami. Prevladujejo tudi hlačne obleke, katerih uporabnost je skoraj neomeje- na. Veliko je usnjenih hlač v metalnih barvah. Prav metalna barva usnja pa je uporabna za dodatke, rute ali pasove. Ti so drugačni, kot smo jih vajeni, saj so zelo široki, tesno zapeti v pasu z zaponkami ali zavezani kot čevlji.

Barve: modra, rdeča, rume- na, oranžno rumena, roza, bela, vijoličasta (samo kot dodatek). Torej močne in efektne barve, veliko je kombinacij kontrast- nih barv (bela-črna). Kombina- cije barv pa so predvsem tele: modra in rdeča, za dodatek zlata; modra in zelena, za do- datek turkizna; črna, siva in bela; črna, močno rumena in bela; siva in rdeča.

Tudi pri nakitu je nekaj no- vosti. Ta je vse prej kot ličen (v barvi starega zlata, srebra in bakra z velikimi raznobirnimi kamni). Najbolj priljubljene so široke, zaobljene zapestnice. Nosi se jih več hkrati in na obeh rokah.

To bi bilo nekaj najzani- mivejših novosti za prihajajočo pomlad. Uporabite jih zmerno; nova moda narekuje namreč veliko mero drznosti in se zato lahko kaj hitro spremeni v ne- okusno in smešno oblačenje.

MIRIAM

DRUGO DELOVNO TEKMOVANJE KOVINARJEV

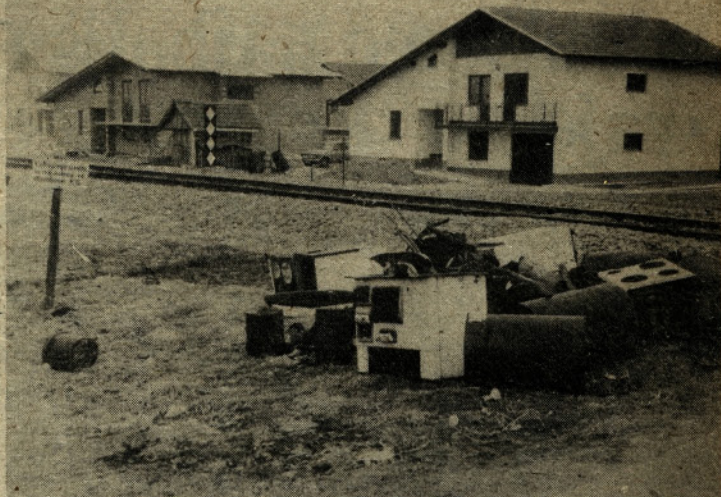
Občinski odbor sindikata delavcev proizvodnje in pre- delave kovin bo v okviru občinskega sindikalnega sve- ta dne 29. maja 1982 v SIP-u Šempeter in v Ferra- litu Žalec pripravilo drugo delovno tekmovanje kovi- narjev. Občinskega tekmo- vanja se bodo lahko udeležili delavci naslednjih poklicev: strugarji, rezkalci, orodjarji, ključavničarji, varilci REL, varilci MAG in livarji—kalu- perji. Poleg praktičnega dela bodo tekmovalci opravili tudi teoretični del: pokazali znanje iz samoupravljanja, varstva pri delu in strokovno poklicno znanje.

Organizacije Združenega dela lahko za posamezne po- klice prijavijo po dva tekmo- valca in sicer najkasneje do 30. aprila 1982. Tam, kjer bodo pripravili interna tek- movanja, morajo do navede- nega roka sporočiti število prijavljenih za občinsko tek- movanje, poimensko pa jih morajo prijaviti najkasneje do 15. marca 1982.

Tekmovalci bodo ob za- ključku prejeli priznanja za sodelovanje in skromna praktična darila, najboljši pa se bodo udeležili republi- škega tekmovanja.

—vc

FOTOKRONIKA

Polzela ima tudi takšne „spomenike“ kot kaže slika. Neznanci niso upoštevali opozorilne table, ki prepoveduje odlaganje smeti in odpadkov na tem mestu. Takšne slike nedvomno kazijo podobo sicer urejene Polzele.

Nedavni maturantski ples v dvorani Golovec je privabil poleg maturantov lepo število staršev in drugih gostov. Kar precej jih je bilo tudi iz naše občine. Na sliki: maturantska četvorka

Pri gradnji novega zaklonišča in urejanju soseske ob gasilskem domu so delavci po nerodnosti presekali vodovodni priključek in telefonski kabel in tako je ostalo tudi naše uredništvo dva dni brez vode in telefonske povezave.

V Žalcu smo že pričeli z urejanjem mestnega parka. Posnetek kaže urejanje zemljišča med tržnico in samopostrežno trgovino v starem delu Žalca.

Osnovna organizacija in Občinski komite ZK sta pripravila sprejem za komuniste z več kot tridesetletnim partijskim stažem. Ob tej priliki so jim izročili knjižno darilo.